

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a IV-a ORDINARĂ – MARTIE 2012

Ședința din ziua de 30 martie 2012

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2734 din 12 decembrie 2011 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.
4. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.415 din 27 februarie 2012 pentru modificarea și completarea Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr.93-XVI din 5 aprilie 2007 (*art.28, 28¹, 29*).
5. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.338 din 17 februarie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal – art.54⁴, 84, 101¹ ș.a.; Legea cu privire la tariful vamal – art.28, anexa nr.1*).
6. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.567 din 22 martie 2012 privind modificarea și completarea articolului 84 din Codul fiscal.
7. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.599 din 9 martie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea serviciilor publice de gospodărie comunală – art.13¹; 14; Legea privind administrația publică locală – art.14 alin.(2)*).
8. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.154 din 24 ianuarie 2012 pentru ratificarea Acordului în domeniul asigurărilor sociale dintre Republica Moldova și Republica Estonia.
9. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1597 din 12 iulie 2011 privind completarea articolului 16 din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.
10. Prezentarea raportului comisiei parlamentare de profil asupra proiectului de Lege nr.710 din 16 martie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice (*art.5, 9*). Adoptarea în lectură finală a proiectului de Lege nr.710.
11. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1363 din 10 iunie 2011 cu privire la completarea articolului 7 și a articolului 8 din Legea nr.272-XIV din 10 februarie 1999 cu privire la apa potabilă.

12. Retragera de către autor a proiectului de Lege nr.1394 pentru modificarea anexei nr.8 la Legea bugetului de stat pe anul 2010 nr.133-XVIII din 23 decembrie 2009.

13. Dezbateră și respingerea proiectului de Lege nr.1992 din 15 decembrie 2009 pentru modificarea anexei la Legea nr.668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

14. Dezbateră și respingerea proiectului de Lege nr.1569 din 24 mai 2010 pentru completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (*art.101²*).

15. Dezbateră și remiterea în comisie a proiectului de Lege nr.692 din 15 martie 2011 pentru modificarea și completarea Legii privind activitatea de audit nr.61-XVI din 16 martie 2007 (*art.20*).

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sînt prezidate de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile în sală.

Secretariatul,

Anunțați prezența deputaților în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 54 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Ciobanu Maria, Deliu Tudor, Ioniță Veaceslav – în delegație; Brașovschi Gheorghe, Jantuan Stella – la cerere; Fusu Corina, Lupu Marian – din motive de sănătate; Guma Valeriu. Nu s-au înregistrat, de asemenea, deputații Frațiunii Partidului Comuniștilor.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Stimați deputați,

Constat caracterul deliberativ al ședinței de astăzi. Vă rog să onorăm Drapelul. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Stimați deputați,

Avem astăzi incluse în ordinea de zi spre examinare opt proiecte de lege. După cum a fost anunțat anterior, proiectul nr.2354 a fost propus spre amânare, respectiv au rămas șapte proiecte. Și avem un supliment. Folosind dreptul exclusiv al Președintelui ședinței de a propune spre examinare, am să propun astăzi, aveți suplimentul, integral suplimentul din șase proiecte de lege spre aprobare. Îl aveți în față toți. Obiecții nu sînt de a vota lista integrală a suplimentului de legi? Președinții fracțiunilor?

Dacă nu sînt comentarii, supun votului spre aprobare în ședință. Este? Domnule Hadârcă, aveți? Propun spre votare integral suplimentul la ordinea de zi. Cine este pentru? Vă mulțumesc. Cu majoritatea voturilor deputaților prezenți în sală, suplimentul a fost aprobat spre examinare.

Trecem la examinarea proiectului de Lege nr.2734 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Raportor Guvernul. A, în lectura a doua. Comisia. Rog raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Onorate domnule Președinte,

Onorați doamnelor și domnilor deputați.

Deci Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.2731 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Pe marginea raportului și a proiectului de lege nominalizat au parvenit anumite propuneri și obiecții din partea comisiilor parlamentare, a deputaților și a Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului. În comisie au fost dezbătute toate propunerile. Marea majoritatea – acceptate. Argumentate – cele care au fost respinse.

Sinteza este prezentă la dumneavoastră. Și, avînd în vedere cele relatate, Comisia protecție socială, sănătate și familie prezintă proiectul de Lege privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, cu propunerile și modificarea acceptată de comisie spre adoptare de către Parlament în lectura a doua.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Mulțumesc.

Întrebări?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule președinte al comisiei,

Vă rog mult să concretizați pentru stenogramă, dacă au fost acceptate amendamentele ce țin de obligativitatea constructorilor de case pentru proiectare și construcție ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vă rog, dacă se poate, în tabelul divergențelor, ce punct este?

Doamna Liliana Palihovici:

Eu nu i-am găsit punctul, de aceasta și am venit cu întrebarea.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Noi am discutat în comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

Da. Să fie clar stabilit că acei care construiesc case sînt obligați să țină cont de construirea rampelor și a altor facilități pentru accesul persoanelor cu dizabilități în aceste clădiri.

Domnul Vladimir Hotineanu:

În comisie am discutat ca, la etapa proiectării clădirilor, să fie luat în considerație pe viitor includerea neapărat și a condițiilor ...

Doamna Liliana Palihovici:

Deci trebuie să fie o condiție clar stabilită în legislație, că la proiectare ...

Domnul Vladimir Hotineanu:

La proiectare se va lua în considerație.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Și eu vă mulțumesc.

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

În acest caz, supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2734, cu amendamentele acceptate de către comisie în ședință. Cine este pentru rog să voteze.

Numărătorii,

Vă rog. Rog numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Sectorul nr.2 – 26.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege nr.2734 a fost adoptat în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect de lege. Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale. Nr.415. Vă rog, raportul. Comisia? Raportul Guvernului.

Domnul Iurie Cheptănaru – *viceministru al afacerilor interne:*

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Vă prezint spre atenția dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr.93 din 5 aprilie 2007. Proiectul a fost elaborat în scopul ajustării Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale cu actele legislative în vigoare.

Astfel, se propune completarea Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale cu prevederi referitoare la demisia colaboratorilor Serviciului și ceea ce ține expres de concedierea acestora.

Prin urmare, concedierea colaboratorilor se va dispune și în cazul transferului colaboratorilor la o altă unitate cu acordul sau/și al ambelor angajatori, atingerii limitei de vârstă de aflare în serviciu, precum și aplicării pedepsei penale colaboratorului prin hotărârea instanței de judecată, care exclude posibilitatea de a continua serviciul prin contract de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

Pentru implementarea acestor prevederi nu vor fi necesare alocații suplimentare din bugetul de stat. Urmare a celor expuse, solicităm susținerea acestui proiect.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Întrebări? Întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc.

Raportul comisiei.

Domnul Alexandru Stoianoglo – *Fracțiunea PLDM:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova. Acest proiect a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne în vederea ajustării prevederilor legii speciale, menționate mai sus, la actele legislative în vigoare.

Astfel, autorul acestui proiect propune completarea Legii cu un articol nou 28 cu semnul 1 ce va reglementa dreptul colaboratorilor la demisie din cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, precum și completarea prevederilor articolului 29 din lege cu trei poziții noi cu referire la cazurile în care se dispune concedierea din serviciu a colaboratorilor.

Comisiile parlamentare permanente și Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, prin avizele sale, s-au expus pentru examinarea și adoptarea prezentei inițiative legislative în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Totodată, pornind de la normele tehnici legislative, comisia consideră oportun de a reformula redacția propusă de autor a literei g) de la articolul 29 după

cum urmează: g) în legătură cu transferarea colaboratorului în conformitate cu prevederile Codului muncii.

În contextul celor expuse mai sus, comisia propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea prezentului proiect de lege în lectura întâi, iar dacă nu vor fi propuneri – și adoptarea în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Mulțumesc.

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Propun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.415. Cine este pentru rog să voteze.

Vă mulțumesc.

Cu majoritatea voturilor deputaților prezenți în sală, proiectul nr.415 a fost votat.

Obiecții pentru lectura a doua?

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PLDM:

De redactare, domnule președinte.

Alineatul 3, litera i) – de la data rămîinerii definitive a hotărîrii judecătorești. Este stîngaci. Formulați, vă rog, corect: de la data intrării în vigoare definitive a hotărîrii instanței sau ...

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Microfonul nr.4.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Acceptăm, da.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Propun spre votare în lectura a doua a proiectului de Lege nr.415 în condițiile amendamentelor expuse în ședință. Cine este pentru vă rog votați.

Numărătorii.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 26.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Rog numărătorii.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 28. Și încă o persoană. 29, vă rog.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Cu 55 de voturi „pro”, proiectul nr.415 a fost aprobat în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Trecem la proiectul de Lege nr.338 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Domnul Guma.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Dacă îmi permiteți ...

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Cer scuze.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Acest proiect, la fel ca și următorul, prevede amendarea unor norme fiscale. Sînt proiecte pe care noi le susținem, sînt proiecte binevenite, care merită a fi analizate și discutate cu toată atenția, dar, totodată, ele pot fi examinate, puse la vot atunci cînd avem avizul pozitiv al Guvernului. Din cîte cunosc, rapoartele pe acest proiect și pe următorul proiect, rapoartele comisiei de bază presupun ca o normă obligatorie, adică comisia propune Parlamentului să fie adoptate cu condiția avizului pozitiv al Guvernului, în acest sens. Fiindcă încălcarea acestei condiții este chiar o încălcare a normelor constituționale. Noi am vrea să precizăm, dacă există acest aviz pozitiv al Guvernului atît la actualul proiect, cît și la următorul?

Fiindcă în caz contrar noi ne expunem unor riscuri de a declara aceste proiecte neconstituționale. Nu știu dacă ele pot fi examinate. Acesta este propriu-zis rezumatul intervenției. Fiindcă, pînă cînd nu avem avizul pozitiv al Guvernului, noi putem examina, putem audia, dar nu vom putea vota.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Comisia economie, buget și finanțe, este avizul?

Domnul Valeriu Guma:

Domnule Președinte,

Noi am discutat cu Guvernul și proiectul de hotărîre pozitiv al acesteia noi l-am văzut, ni s-a spus de Ministerul Finanțelor că este susținut, poate partea tehnică la Guvern n-a trecut ca procedură însăși, că toate avizele sînt de la Ministerul Finanțelor, de la Ministerul Economiei și de la alte ministere vizate, sînt pozitive și avizul va fi ... Poftim?

Și problema, domnule președinte Streleț, noi, dacă nu vă supărați, putem să nu încălcăm normele constituționale, dar nici Guvernul, este o rugămintă, să nu încalce termenele. Că totuși proiectul a fost înaintat pe 16 februarie, înțelegeți? 30 de zile au expirat. Avem termenul de plată la impozit, care este 31 martie. Toți agenții economici așteaptă acest aviz. Nu, eu cred că formalism ...

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Bine. Acceptăm, trecem procedura și înainte de vot ...

Domnul Valeriu Guma:

Nu, eu nu vreau să ascultăm și să nu votăm.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Domnule ...

Domnul Valeriu Guma:

Mă scuzați, eu, ca autor ...

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă rog.

Domnul Valeriu Guma:

Lasă să răspundă acei care n-au prezentat avizul la timp.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Prezentați.

Domnul Valeriu Guma:

Nu, eu, ca autor, nu prezint. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă rog frumos, prezentați raportul.

Domnul Valeriu Guma:

Bine. Cer scuze, domnule Președinte.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Prezentați, vă rog.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte al ședinței,

Poate ne convocăm într-o pauză, ca să discutăm la Alianță această situație.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Cît timp?

Domnul Valeriu Streleț:

Vă rog, o pauză de 20 de minute.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Se anunță pauză de 20 de minute.

Vă mulțumesc.

Revenim la 10.40.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Stimați colegi,

Luăți loc, vă rog. Revenim în ședință, stimați colegi.

Autorul proiectului nr. 338, vă rog.

Domnul Valeriu Guma:

Stimați colegi,

Proiectul de Lege nr.338. Eu, în calitate și ca autor, și ca raport al comisiei, dacă îmi permiteți, voi prezenta acest proiect. În cadrul Comisei s-a examinat această inițiativă legislativă a deputatului Guma. Scopul proiectului de lege constă în îmbunătățirea cadrului legal existent, asigurînd dreptul agenților economici să profite de o legislație corectă și echidistantă în planificarea desfășurării activității de întreprinzător și calculării, și achitării impozitelor, taxelor și altor plăți pe care le au de făcut la buget.

În acest sens, proiectul revede posibilitatea alegerii modalității de plată a impozitului pe venit achitat, care a fost introdus în anul acesta, 12 la sută în rate trimestrial, în părți egale, de la venitul impozabil prognozat pentru 2012 sau de la venitul impozabil al anului precedent, ceea ce nu era acum posibil.

Totodată, proiectul de lege prevede permiterea acceptării restituirii TVA la investiții capitale, conform articolului 101¹ al Codului fiscal, subiecții impunerii cu TVA, înregistrați în conformitate cu prevederile articolului 112¹ din Codul fiscal, care a fost exclus prin Legea nr. 267.

În context, se propune scutirea de TVA, accize și taxe vamale a mărfurilor importate de către o persoană juridică, în scopuri necomerciale, dacă valoarea în vamă a acestora nu depășește suma de 100 de euro. Este vorba despre niște mostre, rechizite care sînt aduse în țară în scopuri necomerciale și nu depășesc valoarea în vamă, încă o dată repet, 100 de euro.

Totodată, în vederea deblocării aplicării legii, se propune corectarea pozițiilor tarifare, adoptate în redacția ultimelor modificări. Și anume de a schimba pozițiile tarifare, nu mai repet cifrele, că le aveți dumneavoastră în proiectul de lege. Comisia susține conceptual proiectul de lege și îl propune și pentru prima și pentru a doua lectură. Aceasta, dacă dumneavoastră îmi permiteți, este tot ce am vrut să vă comunic. Și rog să susțineți acest proiect și în calitate de autor, și în calitate de comisie în primă lectură și în a doua lectură.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Poftim? În calitate de comisie, da, și ca autor.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Și ca autor, și în calitate de comisie?

Domnul Valeriu Guma:

Da, da.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Microfonul nr. 4, vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi am discutat, în mod special, pe aspectele care vizează impozitul pe venit în rate, care, prognoza de venit în rate, dar aș vrea să faceți o referință mai detaliată la aceste poziții tarifare, la motocultoare. Explicați, vă rog, vă rog mai detaliat ce anume, care este situația actuală și...

Domnul Valeriu Guma:

Noi activitatea vamală... înseși motocultoarele, da?

Domnul Valeriu Streleț:

Așa.

Domnul Valeriu Guma:

Astăzi... dar s-a greșit norma poziției tarifare. Noi am permis să producem motocultoarele acestea, dar am greșit, dar s-a greșit la politică, când s-a adoptat, că motorul, care vine la motocultor, a fost inclus la poziția tractoarelor, care este cu taxă vamală, ceea ce nu este logic.

Domnul Valeriu Streleț:

Asamblarea lor aici pe loc, a acestor motocultoare.

Domnul Valeriu Guma:

Da, da, adică asamblarea lor este scutită de taxă vamală. Caroseria poți să o introduci în țară fără taxa vamală, dar motorul, care tot logic trebuie să fie scutit, fără taxă vamală, era la poziția tractoarelor, care astăzi nu sînt scutite de impozite.

Domnul Valeriu Streleț:

Am înțeles.

Domnul Valeriu Guma:

Și am făcut schimbarea ca însăși ...

Domnul Valeriu Streleț:

Discuțiile.

Domnul Valeriu Guma:

... asamblarea a motocultoarelor să fie posibilă în Republica Moldova, și a caroseriei, și a motorului.

Domnul Valeriu Streleț:

Discuțiile prealabile, coordonate cu Guvernul, le aveți și nu sînt obiecții.

Domnul Valeriu Guma:

Da, da, da. Nu sînt obiecții. Aceasta a fost o greșeală tehnică.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Alte întrebări?

Mersi.

Propun la vot în primă lectură proiectul de Lege nr.338. Cine este pentru? Cu majoritatea voturilor deputaților prezenți în sală, proiectul de lege a fost aprobat.

Întrebare către președinții de fracțiuni. În lectura a doua?

Vă mulțumesc.

Propun spre vot proiectul de Lege nr.338 în lectura a doua. Numărătorii. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 28.

Sectorul nr. 2 – 23.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr.338 a fost aprobat în lectura a doua. Vă mulțumesc.

Următorul proiect de Lege, proiectul de Lege nr. 567, prezintă deputatul Sîrbu. Proiectul de Lege privind modificarea și completarea articolului 84 din Codul fiscal. Vă rog.

Domnul Oleg Sîrbu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Se propune spre examinare proiectul de lege, care are drept scop protejarea intereselor agricultorilor, sub aspectul asigurării condițiilor fiscale. Cu referire la problema termenului de achitare a impozitului pe venit pentru întreprinderea agricolă, menționăm următoarele: actuala redacție a articolului 84 din titlul 2 al Codului fiscal prevede că întreprinderile agricole urmează să achite 1/4 din impozitul pe venit în avans, pînă la 31 martie, iar restul sumei, pînă la 31 decembrie.

Aceste prevederi defavorizează extrem de mult contribuabilii respectivi, deoarece venitul, primul venit va veni în luna, la sfîrșit de august, luna septembrie.

La începutul anului și înainte de începerea lucrărilor agricole de primăvară, agricultorii sînt limitați în capacitatea de a achita impozitele. Mai mult, deseori, primăvara ei sînt nevoiți să suporte cheltuieli suplimentare, credite, condiții climaterice nefavorabile, înghețuri, secetă, furtuni.

De asemenea, nu se cunoaște situația reală a prețurilor pe viitor, fluctuația este foarte mare. În acest context, se propune modificarea primului termen limită de achitare a impozitului pe venit de la 31 martie la 30 septembrie, perioada cînd agricultorii încep a obține venituri în rezultatul comercializării cerealelor de prima grupă, precum și a fructelor, legumelor, strugurilor etc. Pe viitor, probabil, aceasta trebuie să fie o normă de impozitare a agricultorilor.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Da, vă mulțumesc. Grupul socialiștilor.

Stimați colegi,

Aș avea o întrebare către raportor, dar, probabil, trebuie să răspundă cineva de la Ministerul Finanțelor. Însă am să răspund tot eu la această întrebare. Această normă, care i-a pus pe agricultori în situația în care se află astăzi, a fost aprobată în Politica fiscală, la sfîrșitul anului precedent. Atunci, de la tribuna centrală, noi, socialiștii, am spus că: nu vă grăbiți să faceți acele greșeli la care vă veți întoarce. Astăzi veniți cu repararea unei greșeli, pe care ați aprobat-o tot dumneavoastră, la sfîrșitul anului precedent.

Eu vreau să vă spun că noi, socialiștii, vom vota pentru acest proiect, deoarece este pentru agricultori. Și aș vrea să vin cu o rugăminte către colegii din majoritatea parlamentară, pentru ca săptămîna viitoare să examinăm în comun mai multe inițiative, care sînt înregistrate pentru agricultori. Știu că sînt și de la PD, și

de la PLDM și noi am venit acum, recent, cu o inițiativă, pentru a avea o abordare sistemică.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Sîrbu:

Vă mulțumesc foarte frumos, domnule deputat, pentru susținere, deoarece, într-adevăr, ceea ce dumneavoastră ați spus este corect și primul pas este făcut. Și rămîne de acum să discutăm toate celelalte propuneri ale dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Alte întrebări?

Mulțumesc.

Raportul comisiei, vă rog.

Domnul Vadim Cojocaru – Frațiunea PL:

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege. Scopul proiectului, cum a menționat și colegul nostru, este de a amîna termenul de plată pe impozitul pe venit pentru agenții economici din agricultură. Comisia a votat unanim pentru susținerea acestui proiect și roagă și toți deputații să susținem acest proiect.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Mulțumesc.

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Mersi.

Sînt luări de cuvînt, da. Vă rog, la proiectul nr.567, luare de cuvînt – domnul Balan. Vă rog. Se pregătește domnul Candu.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Stimați deputați,

Inițiativa cu privire la transferul achitării impozitului pe venit prognozat pentru producătorii agricoli pe trimestrul I, de la 31 martie la 30 septembrie, este o inițiativă binevenită și foarte necesară în legătură cu faptul că producătorii agricoli în această perioadă sînt într-o mare dificultate financiară și nu au aceste posibilități, deoarece specificul ramurii este unul despre care se vorbește că, de fapt, agricultorii în această perioadă, cu mari greutate, obțin creditele de la băncile comerciale pentru a-și desfășura activitatea, în primul rînd, pentru procurarea mijloacelor de producție, pentru investirea în tehnică, în echipament agricol, în sădirea de plantații multianuale noi.

De aceea, noi, ca Legislativ, trebuie să venim în întîmpinarea agricultorilor, dar să nu impunem să ia credite pentru a achita impozitul pe venit prognozat.

Guvernul Republicii Moldova, de asemenea, va susține această inițiativă pentru ca agricultorii Republicii Moldova să-și poată desfășura activitatea în mod normal în această ramură. Pentru că agricultura, de fapt, este principala ramură a economiei naționale de la care pornesc și alte activități în economie.

Noi trebuie să acordăm o atenție deosebită acestei ramuri, să creăm mai multe facilități, pentru a avea o agricultură de performanță în Republica Moldova. În toată lumea, agricultura este în atenția deosebită a Guvernului, a Parlamentului și îi acordă tot sprijinul.

De aceea, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Parlament, va susține acest proiect de lege și rog toți colegii noștri să votăm în a doua lectură acest proiect de lege.

Vă mulțumim.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Vă mulțumesc.

Următorul e domnul Candu.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Dragi colegi,

Știm foarte bine și ne aducem aminte presiunea... și presiunea timpului, și presiunea circumstanțelor care erau atunci în luna decembrie, atunci când votam noi politica fiscală. Recunoaștem, și atunci am spus-o, și acum o spunem, că nu era cea mai strălucită și nu este cea mai strălucită legislație. Sînt foarte multe curențe la care trebuie să revenim. Am avut noi o intenție nobilă de a reintroduce impozitul pe profit de 12 la sută sau să mai facem o impozitare separată, legată de cifra de afaceri pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Dar, din păcate, sînt curențe la tot ceea ce presupune raportarea. Și raportarea, în general, a impozitului pe profit, prognozarea care presupune situația în care nu se prognozează corect, există tot felul de penalități, trebuie să revenim la foarte multe modificări ce țin nemijlocit de acest proiect de lege, care se referă la raportarea și la plata impozitului de către agricultori.

Așa cum au spus și colegii, este o ramură specifică, este o industrie mai deosebită și foarte sensibilă. Agricultorii, la ora actuală, încă nu au venituri de unde să plătească pentru data de 31 martie. De aceea, ciclul industrial presupune că plățile trebuie să fie făcute doar în toamnă.

Și mai mult ca atît, vorbim despre prognoze în agricultură, este foarte dificil, în general, să faci prognoze. Dacă un agricultor ar plăti, să zicem, că ar intra în foarte multe datorii, ar lua credite de la bancă, ar face un efort și ar plăti astăzi, noi nu putem prognoza absolut nimic în agricultură, deoarece tot ține și de condițiile meteorologice, dacă vreți.

O secetă, o inundație. Și atunci ce mai vorbim noi, ce fel de susținere a agriculturii, care este una dintre cele mai importante industrii a țării și o ramură a economiei. Iată de ce noi mulțumim colegilor din alte fracțiuni pentru faptul că susțin inițiativa noastră. Și credem că o astfel de modificare nu va mai aduce

beneficii, în general, țării și bugetului, în mod special. Și că, într-adevăr, trebuie să revenim foarte curînd la multe alte modificări și vom solicita și susținerea Ministerului Finanțelor și a Guvernului în întregime, pentru a îmbunătăți legislația fiscală.

Vă mulțumesc frumos. (*Aplauze.*)

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Următorul e domnul Guma.

Domnul Valeriu Guma:

Stimați colegi,

În primul rînd, vreau să spun că noi, Partidul Democrat, am venit cu o inițiativă, care este una foarte importantă și cu unele, să spunem așa, chestiuni tehnice... a fost plinar susținută de colegii din Parlament.

Și vă mulțumim încă o dată, prin acest mesaj, fiindcă noi, ca partid, cred că și dumneavoastră, Partidul Democrat are în rîndurile sale foarte mulți adepți, care agenți economici prestează în agricultură, activează o bună parte, o foarte mare parte din populație au avut și au așteptat anume astăzi noi să venim cu dumneavoastră împreună, să susținem și să adoptăm această necesară pentru ei, să spunem așa, meritată, pe bine meritată opțiune.

Partidul Democrat încă o dată va elabora și cheamă și colegii din alte fracțiuni să avem un program foarte bine determinat, ceea ce ține anume de legislația pe domeniul agriculturii, protejarea, subvenții. Și încă o dată, prin acest mesaj, vreau să vă mulțumesc. Și rog să susțineți acest proiect în ambele lecturi anume astăzi.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Mulțumesc și eu. Votul. Trebuie să votăm întîi.

Vă mulțumesc.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 567. Cine este pentru? Rog, colegii.

Vă mulțumesc.

Cu majoritatea deputaților prezenți în sală, de fapt, cu... este o poziție consolidată a tuturor fracțiunilor.

Vă mulțumesc.

Proiectul de Lege nr. 567 a fost aprobat.

Pentru lectura a doua, obiecții? Președinții de fracțiuni?

Vă mulțumesc.

Supun votului în a doua lectură proiectul de Lege nr. 567. Cine este pentru rog să voteze. Numărătorii, vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 28.

Sectorul nr. 2 – 26.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Cu 54 de voturi ”pro”, proiectul de Lege nr. 567 a fost aprobat. (*Aplauze.*)
Felicitări!
Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul proiect din ordinea de zi este proiectul de Lege nr.599 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Inițiator – deputatul Cimbriciuc.
Vă invit să prezentați proiectul.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Doamnă Președinte,
Stimați colegi,

Ca autor, vin cu această inițiativă legislativă și propun ca aprobarea tarifelor la serviciile de alimentare cu apă și canalizare prin delegarea acestei competențe unei autorități centrale de specialitate cum ar fi ANRE.

Vreau să vă informez, stimați colegi, că, la etapa actuală, au fost semnate acordurile de recreditare cu participarea Guvernului Republicii Moldova și reprezentanții Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

În vederea continuării proiectelor deja acceptate spre finanțare în prima etapă și vreau să vă comunic că pînă în prezent, inclusiv raionul Soroca, de unde pornește magistrala Soroca–Bălți, a beneficiat de susținerea din partea finanțatorilor externi în prima etapă la implementarea proiectelor de renovare a sistemelor cu apeduct și canalizare, urmînd ca astfel de proiecte să se extindă și în alte localități ale țării.

Deci cer susținerea Parlamentului, pentru ca acest proiect să vină în folosul cetățenilor Republicii Moldova și acelor localități care au nevoie de o infrastructură cu aprovizionare cu apă potabilă și canalizare de calitate.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.
Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule autor,

Spuneți-ne, vă rog frumos, după părerea dumneavoastră, această inițiativă concordă cu Carta europeană a autonomiei locale și dacă nu cumva, prin această inițiativă, sînt limitate în mod abuziv atribuțiile de bază ale autorităților administrației publice locale și, în genere, a colectivităților care își delegă reprezentanții săi pentru a le hotărî cele mai importante probleme.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule deputat.

Vreau să vă informez că în nota informativă am argumentat toate cele expuse în această notă informativă și vreau să vă spun că, la momentul actual, în consiliile orășenești apar foarte multe divergențe între consiliu, care adoptă aceste decizii anume la tarife, deci ceea ce ține de aprovizionarea cu apă și canalizare.

De aceea, propunerea este, eu înțeleg mesajul dumneavoastră, deci la audierile publice care au avut loc în ziua de marți, vreau să vă spun că au fost unii reprezentanți ai administrației publice locale care s-au expus și pozitiv, alții au fost într-un mod oarecare mai retrași la acest moment.

Deci eu vin cu această propunere pentru a îmbunătăți această situație pe care o avem astăzi în Republica Moldova.

Domnul Valeriu Munteanu:

Noi vă dăm dreptate. Noi am avut ca... în comisie coraportare pe acest subiect, în Comisia administrație publică și dezvoltare regională, discuții foarte intense. Cu adevărat, problema există, a fost sesizată corect și, cu adevărat, aceasta trebuie rezolvată într-un fel sau altul.

Dar, în același timp, trebuie să ne ferim de faptul ca să cădem sub incidența neconstituționalității acestei prevederi pe care, eventual, o vom aproba.

Cel puțin, la nivelul Comisiei administrație publică și dezvoltare regională, noi nu am găsit o soluție în baza acestui proiect, deși el poate fi luat ca bază și dezvoltat acest concept astfel, încât să nu fie afectat în mod imperativ, așa cum este făcut acum, drepturile autonomiei autorităților administrației publice locale și să existe o posibilitate ca aceste lucruri... să le aparțină lor decizia de a transmite această competență ANRE-ului sau și alte soluții care au fost enunțate.

Și noi cred că în continuare vom putea găsi o soluție.

Mulțumesc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Da. Vă mulțumesc și dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Domnule raportor,

Prima întrebare. Cum considerați, acest proiect va duce la majorarea tarifelor în teritoriu, în raioanele Republicii Moldova sau nu?

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule deputat, vă mulțumesc.

Vreau să vă informez că, actualmente, în Republica Moldova, în fiecare localitate care dispune de un sistem centralizat de aprovizionare cu apă și canalizare, prețurile sînt diferite. Și acest lucru, ca atare, lasă în dificultate foarte multe proiecte care pot fi atrase anume în aceste localități.

Deci eu mă expun, fiindcă, într-adevăr, în unele localități pot fi majorate în altele pot fi micșorate.

Domnul Igor Dodon:

Dumneavoastră credeți că trebuie să fie același tarif pe toată Moldova? Pentru că spuneți că sînt diferite.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Eu cred că Agenția, care se va ocupa de această problemă, se va expune pe fiecare localitate în parte, fiindcă diferă modul de aprovizionare cu acele sisteme bune, cu filtrări, care ar aduce la o îmbunătățire a acestui sistem.

Domnul Igor Dodon:

Eu vreau să vă spun ce o să se întîmple după aprobarea acestui proiect, după trecerea competențelor de la autoritățile publice locale la ANRE.

Am avut o situație similară cînd era vorba de tarifele la energia termică, anterior aprobate, de asemenea, de către autoritățile publice locale, însă mai tîrziu transmise către ANRE, după aceasta tarifele, în marea majoritate, în marea majoritate a autorităților publice locale, atît de nivelul doi în special, s-au majorat.

Eu înțeleg care este presiunea primarilor sau a reprezentanților autorităților publice locale, care vor să scape de presiunea politică și să transmită aceste competențe unui organ centralizat.

Însă, eu vă spun că o să apară mai multe probleme legate de majorarea tarifelor la apă. De aceea, o soluție ar fi următoarea, ca transmiterea competențelor să nu fie automată, să fie cu acordul autorităților publice locale.

Pentru că în caz contrar, credeți-mă, ne întoarcem, ca și în cazul politicii fiscale, ne întoarcem peste o anumită perioadă cînd tarifele vor fi în creștere, esențial, în toate raioanele, puterea de plată, capacitatea de plată a populației este joasă, nu vor putea achita și vom avea faliment în lanț al mai multor întreprinderi care furnizează apă.

De aceea, noi...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule deputat,

Pentru lectura a doua, sugestiile dumneavoastră sînt binevenite și să muncim pentru lectura a doua toți împreună.

Domnul Igor Dodon:

Noi nu vom susține acest proiect în primă lectură. Dacă majoritatea parlamentară îl va susține, să-și asume și posibilele riscuri ce țin de majorarea tarifelor, în marea majoritate a autorităților publice locale.

Vă mulțumesc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc și eu.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule deputat,

Spuneți, vă rog, la elaborarea acestui proiect de lege, ați încercat cumva să fie corelat acest proiect de lege cu Carta europeană a administrației publice locale care, de fapt, prevede că funcțiile și competențele administrației publice locale trebuie să fie depline și exclusive, și Legea cu privire la descentralizarea administrației.

Pentru că, vreau încă o remarcă să fac, este o problemă și este corectă. Noi am sensibilizat în acest proiect de lege că noi avem o problemă și trebuie să găsim o soluție de realizare, dar, totodată, cred că trebuie să venim uniform și conform legislației în vigoare pe care o avem astăzi.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Eu sînt de acord, domnule deputat, dar vreau să vă informez, și dumneavoastră cunoașteți foarte bine, în teritoriu anume aceste asociații care se ocupă de alimentarea cetățenilor, populației cu apă și serviciile de canalizare care, practic, încep a dispărea.

Și vreau să vă spun că este o problemă. Dacă nu putem interveni sau nu dorim să intervenim în acest caz acum, cînd partenerii noștri europeni ne întind o mîna de ajutor anume în dezvoltarea și îmbunătățirea acestui sistem, noi riscăm să ducem acest sistem de alimentare la situații cînd nu va mai putea exista.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Domnule deputat,

Eu sînt de acord și am și remarcat faptul că ați sensibilizat o problemă destul de majoră, pe care o avem la nivel local, dar rugămintea este ca soluționarea acestei probleme să fie și eficientă și în conformitate cu legislația pe care o avem astăzi...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Deci acele norme legale legislative este nevoie ca noi să le ajustăm la justa valoare și în cadrul legal, ca să muncim și să perfectăm aceste legi, ca ele să nu se contrapună una față de alta.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule autor,

Ceea ce au spus colegii, au perfectă dreptate, că proiectul prezentat de dumneavoastră contravine Cartei europene privind autonomia locală și noi restrângem drepturile colectivităților locale de a decide asupra problemelor de competența lor.

Întrebarea mea este: dacă ați solicitat cumva avizul asociațiilor primarilor, Congresul colectivităților locale ș. a. m. d. și altor asociații din domenii sau instituții din domenii care pot să vină cu un aviz pertinent în problema pe care ați abordat-o prin proiectul de lege propus?

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Deci, domnule deputat, s-au adresat și am discutat cu conducerea Asociației întreprinderilor de alimentare cu apă și canalizare Moldova „Apă-Canal”. Dînșii au dat un aviz pozitiv și solicită, și s-au expus că este un proiect binevenit și așteptat, fiindcă...

Domnul Mihai Godea:

Domnule deputat,

Eu am întrebat de avizul autorităților locale, al asociațiilor colectivităților locale, nu de... a asociațiilor de business în acest domeniu.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Eu vreau să vă informez că acest proiect a fost înregistrat în luna martie anul 2011. Deci am avut timp suficient pentru ca să ne expunem toți cei cointeresați în acest proiect, să se expună părerea și cu avizurile.

Domnul Mihai Godea:

Eu vreau să vă spun și cu asta închei. Cred că vă asumați o decizie politică în acest sens și trebuie să fiți conștient de acest lucru. Și dacă partidul din care faceți parte, Alianța, este gata să-și asume majorarea tarifelor la serviciile care sînt vizate de acest proiect.

Din acest considerent, declar că eu nu voi sprijini acest proiect de lege.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Doamna Raisa Apolschi – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Remarcînd deci intenția nobile a dumneavoastră, ca autor, prin acest proiect, totuși vreau, am o întrebare: cum credeți dumneavoastră cît este de indicată Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică să stabilească tarifele la apă?

Mie mi se pare că chiar rezultînd din... sînt, de fapt, niște atribuții improprii. Dar din ce ați rezultat dumneavoastră atunci cînd propuneți, de fapt, ca drept o atribuție să aibă și stabilirea tarifului la apa potabilă.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Eu consider că ANRE-ul are acele proceduri și metodologii de a aproba aceste tarife, fiindcă dînșii deja sînt, au și acei specialiști deja pregătiți. Deci termenul pe care noi le vom acorda dînșilor, vor veni cu acea propunere cum am putea această problemă de o rezolvat.

Doamna Raisa Apolschi:

Doamnă Președinte,

Dacă îmi permiteți, îl văd în sală pe domnul director al Agenției și dacă poate să ne ajute.

Doamna Liliana Palihovici:

Desigur am să-l invit.

Doamna Raisa Apolschi:

Mie mi se pare subiectiv, poate este o părere a mea.

Doamna Liliana Palihovici:

Am să-l invit să vină cu concretizări.

Doamna Raisa Apolschi:

Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, domnule Parlicov.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă rog mult.

Doamna Liliana Palihovici:

La microfonul nr. 1.

Doamna Raisa Apolschi:

Pentru că n-am obținut răspuns.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Parlicov,

Vă rog.

Domnul Victor Parlicov – Director general al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică:

Bună ziua,

Stimată doamnă Președinte,

Domnilor deputați,

Onorată asistență,

Eu, în primul rînd, vreau să mulțumesc inițiatorului pentru această, în primul rînd pentru încrederea care o... și aprecierea, de fapt, indirectă a performanței Agenției pînă acum prin această dorință de a ne da un sector suplimentar.

Vreau să mă refer doar pe scurt la unele momente din avizul pe care l-am dat tangențial.

În primul rînd, nu sînt, în opinia noastră, epuizate, la momentul actual, celelalte căi de rezolvare a problemei depolitizării tarifelor, pentru că în momentul de față tarifele la fel trebuie stabilite în conformitate cu o metodologie și această metodologie este aprobată de către agenție și este pusă în vigoare.

În al doilea rînd, vreau să menționez că inițiativa nu este completă în sensul că reglementarea doar în sensul tarifelor este o reglementare nu deplină și improprie, într-adevăr, funcțiilor Agenției.

Nu poți să-ți asumi responsabilitate, pentru că asta este și responsabilitate, inclusiv pentru cei care decid asta, pentru noi, să majorezi doar tarifele atunci cînd nu ai atribuții de gestionare la nivel de calitate, la nivel de investiții, la nivel de, să spunem așa, alte momente, contractare, care țin, nemijlocit, de procesul de reglementare.

La moment mi se pare că nu este atît o problemă cine... adică nu este o problemă, să spunem, care va fi tariful, cît este problema cine-și va asuma această responsabilitate.

Agenția, vreau să vă spun, la momentul actual, în cazul în care nu este adoptată o lege a apei deplină, nu va avea toate pîrghiile necesare de a reglementa acest sector.

Deci doar va trebui să facă intervenții la tarife, fără celelalte componente.

Din cîte cunoaștem, este o inițiativă legislativă sau este un proiect de lege cu privire la ape la care noi am dat propuneri și sperăm să treacă cît mai repede. Respectiv, în contextul acestei legi, ar trebui, probabil, examinată și această, să spunem așa, inițiativă.

Vreau să vă spun încă ultimul punct, ceea ce ține de capacitatea instituțională a Agenției. Agenția, într-adevăr, are, să spunem așa, responsabilitate și are experiență în reglementarea sectoarelor monopolizate.

Totodată, vrea să menționez în felul următor: în 2009, pînă în anul 2009, Agenția efectiv reglementa deplin doar 7 întreprinderi. Deci era vorba de „Moldova-Gaz”, trei CET-uri, trei RED-uri.

Din 2010, după ce s-a adăugat sectorul termic, vorbim de încă plus 14 întreprinderi sau plus 16, de fapt, la acele 7. Adică, volumul de lucru a crescut.

Dacă vorbim de apă, sînt 800 de întreprinderi de tot. Sînt 40 de întreprinderi la nivel de orașe și sînt două întreprinderi municipale și una, să spunem așa, raională, „Acva-Nord” vorbim.

Deci în funcție de oricine ar face reglementarea, în primul rînd, trebuie s-o facă pe deplin, și tarife, și celelalte componente, cine nu și-ar asuma, fie Agenția, fie autoritățile publice locale.

Și în al doilea rînd, capacitatea Agenției de a reglementa nu se poate extinde la 800 de întreprinderi, pentru că, cu siguranță, nu vom putea face asta în limitele și ale bugetului, și ale tuturor celorlalte constrîngeri.

Deci dacă și să treacă ceva, să nu treacă tot, să treacă poate aceste 3 întreprinderi, vorbesc de Chișinău, Bălți și „Acva-Nord”, dar nu putem accepta, pur și simplu, ca volum de lucru nu vom reuși.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule Parlicov.

Domnul Victor Parlicov:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Este clară poziția dumneavoastră...

Doamna Raisa Apolschi:

Doamnă Președinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, microfonul nr. 3.

Doamna Raisa Apolschi:

Doamnă Președinte,

Profitând de ocazie, aș vrea o precizare la domnul Parlicov.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog.

Doamna Raisa Apolschi:

Mulțumesc.

Deci eu vreau să mă clarific, pentru sine.

Domnule Parlicov,

Spuneți-mi, vă rog, la momentul actual, Agenția are o poziție doar pornind de la situația că nu aveți capacitate instituțională sau aceste atribuții care se preconizează în acest proiect de lege vă sînt improprii ca Agenție pentru Reglementare în Energetică?

Eu, pentru sine, vreau să mă clarific.

Vă mulțumesc.

Domnul Victor Parlicov:

Voi răspunde, căci sînt două momente.

Primul moment, că nu este propriu reglementarea doar a tarifelor, fără reglementarea tuturor celorlalte aspecte. Asta, cu siguranță, e adevărat.

Și în al doilea rînd, da, e vorba de capacitatea instituțională, pentru că dacă reglementezi 3 întreprinderi, e posibil, dacă reglementezi 800, e imposibil, din punctul de vedere al capacității.

Doamna Raisa Apolschi:

Vă mulțumesc.

Eu am primit răspuns.

Mulțumesc mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Stimate domnule deputat,

Stimați colegi,

Avem o mare problemă. Deci în prezent nu putem furniza servicii calitative populației din cauza politizării excesive a problemei în consiliile locale care nu doresc să-și asume responsabilitatea pentru a avea un preț corect care aduce la modernizare și la rețehnologizare inclusiv.

De aceea, apreciez inițiativa bună, foarte bună, de a reglementa acest subiect.

Întrebarea este, în condițiile în care nu putem să afectăm autonomia locală, ca și autor, ați accepta o formă prin care intervenția Agenției să vină doar atunci când consiliul local, care are acest... și va avea acest drept și în continuare, nu respectă metodologia și atunci să se dea acest drept Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

De exemplu, această variantă este aplicată în Polonia.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Da, vă mulțumesc, domnule deputat.

Deci eu am spus, pentru lectura a doua careva, trece iarăși etapa comisiilor permanente ale Parlamentului.

Deci eu voi accepta această...

Domnul Gheorghe Mocanu:

De principiu.

Mulțumesc.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Cimbriciuc.

Invit Comisia economie, buget și finanțe, pentru prezentarea raportului.

Domnul Vadim Cojocaru:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect.

Scopul îl cunoașteți deja, este în delegarea competenței de aprobare a tarifelor la serviciile de alimentare cu apă potabilă și canalizare Agenției Naționale.

La ședința comisiei s-a decis susținerea acestui proiect.

Comisia consideră oportună modificarea acestei legi. De aceea, vă roagă pe dumneavoastră să susțineți decizia comisiei.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule raportor,

Spuneți, vă rog frumos, dacă la comisie ați examinat compatibilitatea acestui proiect de lege cu politica de descentralizare și Strategia de descentralizare a țării, care presupune că trebuie să dăm mai multă competență autorităților locale și nu invers.

Domnul Vadim Cojocaru:

Nu am examinat acest proiect, această direcție de activitate a noastră. Însă, în viziunea mea, fixarea, stabilirea unor tarife nu împiedică descentralizarea ca un proces propriu-zis. Eu nu cred că descentralizarea trebuie să descentralizăm și unele procese care trebuie să fie centralizate.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Cojocaru,

Dacă eu vă iau din puterile pe care le aveți, sînteți mai puternic sau mai slab?

Domnul Vadim Cojocaru:

Nu, sînt mai slab, clar. Însă domnul Cimbriciuc, pe care eu îl susțin, colegul nostru, a spus pentru a doua lectură: noi putem veni cu unele modificări, ca Agenția împreună cu autoritățile publice locale, putem găsi un compromis. Mai ales, știți dumneavoastră că noi compromis găsim destul de ușor.

Domnul Andrian Candu:

Mersi. Să-l găsim.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Cojocaru.

Și invit Comisia administrație publică și dezvoltare regională cu coraport. Domnule Țap, vă rog.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi,

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a examinat în două ședințe, inclusiv astăzi, la ora 9.00, proiectul de lege propus de deputatul

Alexandru Cimbriciuc, nr.599, privind subiectul respectiv, transmiterea stabilirii tarifelor pentru serviciile respective către Agenția Națională pentru Reglementări în Energetică.

Pornind de la faptul cum este reglementat domeniul administrației publice locale, Constituția Republicii Moldova, articolul 109 (1) și (2), Legea nr.435, care stabilește principiile descentralizării, inclusiv principiul subsidiarității, care prevede că serviciile urmează să fie prestate către populație de autoritatea cea mai aproape de beneficiari.

Dar, totodată, principiul integrității competențelor, care urmează să fie depline și întregi, principiu, de altfel, expus în Carta europeană, care, la fel, prevede că competențele autorităților publice locale trebuie să fie depline și întregi. Respectiv, și prevederile Legii nr.436 privind administrația publică locală și a constatat că proiectul de lege contravine acestor principii.

Avem avizele comisiilor, avem avizul Asociației primarilor și colectivităților locale din Moldova, care este unul favorabil, avem avizul Congresului autorităților locale din Moldova, care este nefavorabil. Recunoaște că este problema, dar, totodată, specifică că urmează să fie căutată o altă soluție, pentru a depăși această problemă.

În acest context, Comisia administrație publică și dezvoltare regională, la ședința sa, nu a susținut acest proiect și a propus spre respingere acest proiect.

Vă rog, întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu sînt întrebări.

Domnule Țap,

Vă mulțumesc.

S-au înregistrat pentru luare de cuvînt doi deputați. Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Butmalai.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Doamnă vicepreședinte,

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Proiectul respectiv de Lege nr.599 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative încă o dată afirmă că rolul apei în organismul speciilor vii, inclusiv al omului, nu s-a schimbat de la origine și pînă în prezent. Cu toate că consumul acesteia crește esențial de la an la an.

Nu trebuie să uităm faptul că chiar și organismul uman este constituit în proporție de 70% din apă, sîngele are circa 80%, iar creierul aproape 90% apă. Deci apa este un element care deține majoritatea absolută în fiecare din noi. Mai mult ca atît, de calitatea apei potabile depinde inclusiv sănătatea populației și a cetățenilor din Republica Moldova.

Din acest considerent, orice guvernare are obligația, pe lîngă toate celelalte responsabilități asumate în fața cetățenilor, și responsabilitatea de a asigura

alimentarea cu apă potabilă a acestora, creînd, în același timp, un cod al modului de utilizare a apei, astfel încît să păstrăm acest produs și pentru urmașii noștri.

Apa este izvorul vieții, apa este printre puținele resurse naturale de care dispune Republica Moldova și acest produs trebuie tratat, ca atare, în baza Legii serviciilor publice de gospodărire comunală nr.1402, care stabilește expres la articolul 13¹ că: reglementarea tarifelor la serviciile publice de gospodărire comunală, furnizate sau prestate în mod centralizat, este ca și prerogativa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică și, mai mult ca atît, a autorizațiilor administrației publice locale cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Avînd în vedere acest fapt, că stabilirea tarifelor la serviciile comunale la nivel local este adesea un proces anevoios și politizat, iar capacitățile autorităților publice locale nu sînt suficiente în acest domeniu, activitatea și calitatea serviciilor publice respective este grav afectată.

Elaborarea acestui proiect nr.599 pentru modificarea și completarea unor acte legislative este condiționată de situația dificilă creată la capitolul administrării relațiilor de gospodărire comunală, de alimentare cu apă potabilă în contextul procedurii și metodologiei de aprobare a tarifelor.

ANRE-ul, avînd deja elaborată o metodologie bună, poate stabili, de comun acord cu administrația publică locală, cu consiliile locale, pe tot teritoriul Republicii Moldova o regulă de jocuri, care ar stabili situația în republică.

Deci astăzi și luînd în considerație deși unii colegi de ai noștri afirmă că acest proiect vine în contradicție cu principiile autonomiei locale și ale descentralizării, consfințite în cadrul normativ național și internațional, precum și cu Programul actual de guvernare, totuși posibilitatea cetățeanului de a avea acces la apa potabilă de calitate este mai importantă decît tendința de descentralizare. Iar alimentarea cu apă, stabilirea tarifelor pentru aceasta trebuie făcute de către instituții competente, care vor putea să intervină în cazul în care drepturile cetățeanului la acest capitol vor fi lezate.

Domnilor deputați,

Eu personal fac apel către fracțiuni și către toți colegii deputați: să susținem adoptarea acestui proiect de lege, fapt ce va da posibilitate fiecărui cetățean din fiecare localitate a Republicii Moldova, indiferent de ce fel de preferință politică are el sau comunitatea în care locuiește, să beneficieze de serviciile publice de gospodărire comunală de o bună calitate.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Îl invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Țap.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

De fapt, este foarte important că scopul final este unul, toate părțile, toți actorii doresc un singur lucru: ca populația noastră să beneficieze de apă potabilă calitativă și sînt sigur că, cu eforturi comune, pînă la urmă, o să ajungem anume aici.

Vroiam doar să punctez câteva lucruri. Noi avem un cadru legal care stabilește anumite principii. Și acest cadru legal, aceste principii urmează să fie elaborate atunci când noi formulăm politici la nivel de republică, atunci când propunem aceste mecanisme. Or, săptămîna viitoare, noi cu dumneavoastră vom vota Strategia națională de descentralizare, care, de fapt, vine să delimiteze clar competențele autorităților publice centrale, celor locale, inclusiv celor locale de nivelurile unu și doi. Fiindcă descentralizarea puterii înseamnă, de fapt, delimitarea clară a competențelor și resurselor respective între acești poli ai puterii.

Și este foarte important să înțelegem un lucru și esența strategiei constă în responsabilizarea autorităților publice locale sau transmițînd, descentralizînd puterea și transmițînd o parte din competența autorităților publice locale, statul urmează să asigure responsabilitatea autorităților publice locale de calitatea serviciilor care vor fi prestate. Și, în esență, Strategia de descentralizare are acest principiu de a responsabiliza autoritățile publice locale.

În cazul în care, mecanic, simplu noi vom transmite stabilirea tarifelor către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cu toate că trebuie să ținem cont și de recomandările, de directivele Consiliului European, care stabilește niște prevederi la acest capitol și de care noi trebuie să ținem cont, noi am putea, de fapt, mecanic greși.

Iată de ce, discutînd în comisie, dar și în această abordare, eu aș vrea să informez Parlamentul, inclusiv reprezentanții autorităților publice locale, primarii, consiliile teritoriale, consiliile locale despre aceste ... sau să vin cu aceste argumente. Fiindcă, de fapt, vreau să le spun și colectivităților locale și primarilor, și consilierilor locali, fiindcă este vorba, de fapt, nu de problema stabilirii tarifelor, dar este vorba de asumarea responsabilității în fața comunităților și crearea unui mecanism eficient.

Aș veni să zic, dacă să ne referim la Europa, noi nu avem nici un exemplu în acest sens, care ar putea fi formula? Una pe care o are Polonia când este dreptul autorităților locale de a stabili. Totodată, în cazul în care autoritățile locale nu respectă mecanismul, fiindcă nu se conformă acelei metodologii, atunci intră în vigoare, prin lege stabilit, acest mecanism sau metodologia aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cazul Poloniei.

Am putea veni și noi cu asemenea mecanism, ar putea fi și alte variante, dar, în esență, vreau ca să fie înțeles, dacă vorbim de competențele autorităților publice locale, care urmează să fie depline sau integre și exclusive și este vorba de responsabilitatea lor în prestarea serviciilor către populație, ele nu pot fi puse la îndoială. Fiindcă Constituția, articolul 109 (2) spune: autonomia privește organizarea, funcționarea și gestiunea colectivităților locale. Or, cadrul legislativ nu poate contraveni Constituției, acestor principii fundamentale.

Și eu v-aș ruga, aș îndemna să reieșim din aceasta, varianta de compromis. Dacă și să fie votat în primă lectură, dar pentru lectura a doua, eventual, lectura finală, urmează să se țină cont de legislația Republicii Moldova .

Și, în esență, vreau să o zic și ca fost primar. Eu am trecut aceste bariere și cunosc la perfecție nu doar partea teoretică, dar cunosc și pe interior: autoritățile locale sînt responsabile de calitate în fața beneficiarilor.

Mîine noi trebuie să procedăm la fel și cu problema tarifelor pentru întreținerea blocurilor locative, care sînt într-o stare dezastruoasă. La fel problema deșeurilor, este și aici o problemă cu tarifele.

Păi, noi o să trecem și tarifele pentru întreținerea blocurilor, și tarifele pentru gunoiul menajer să-l trecem, la fel, anumitor structuri? Autoritățile locale, la fel, trebuie să-și asume responsabilitatea în fața colectivităților locale. Or, de aceasta depinde și dezvoltarea locală, și viitorul republicii.

Deci, votînd în primă lectură, pentru partea a doua noi trebuie să găsim această îmbunătățire de esență, altfel nu poate fi.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Îl invit pe domnul deputatul Valeriu Munteanu pentru luare de cuvînt.

Domnul Valeriu Munteanu – *Fracțiunea PL:*

Doamnă Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

Examinăm astăzi o problemă foarte complicată și eu, în calitate de deputat, dar și în calitate de fost primar, îmi este foarte complicat să trecem sau să trec eu personal peste această problemă.

Am avut în spațiul public înregistrate zeci de situații cînd, din motive politice, anumite consilii, și știți foarte exact acest lucru, nu au dorit să aprobe tarife care ar corespunde realității de astăzi a Republicii Moldova, relațiilor de piață în care sîntem. Și aceste amînări, tergiversări sau porniri eminentamente politice au dus la faptul că anumite întreprinderi, care gestionau acest domeniu, au fost falimentate, respectiv fiind afectate drepturile cetățenilor, un drept fundamental, dacă vreți, de a fi aprovizionați cu apă potabilă. Această problemă fiind una foarte și foarte complicată în Republica Moldova.

În același timp, din punct de vedere teoretic, dacă vreți, ar fi un abuz din partea noastră ca, în mod imperativ, să impunem autoritățile locale să cedeze acest drept al lor de a stabili tarifele la apă potabilă și la sistemele la apă de canalizare unei instituții precum Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Avînd la bază aceste două imperative, trebuie astăzi, și cred că sîntem în măsură, în baza acestui proiect, să găsim o soluție în măsură să rezolve această problemă. Pentru că ar fi foarte complicat din partea noastră să spunem că nu există această problemă.

Iar pentru lectura a doua, și eu vreau foarte mult ca această problemă să fie examinată cît mai repede pentru lectura a doua, să găsim o soluție care ar fi și legală, și constituțională, și, în același timp, ar rezolva fondul problemei. Or, după părerea noastră, acestea pot fi două: fie lăsăm la latitudinea autorităților administrației publice locale ca, de bună voie, prin deciziile sale să cedeze acest drept ANRE-lui; fie o altă formulă: ANRE-ul are o metodologie pe care o aprobă. Fiecare întreprindere municipală vine, în baza acestei metodologii, în fața consiliilor cu tarife argumentate economic.

Iar dacă aceste consilii, avînd la bază imperative politice, nu se conformează într-un timp anumit, aceste tarife intră în vigoare, permițînd astfel să nu fie periclitat acest proces de asigurare cu apă potabilă a localităților.

Asemenea experiențe există în Georgia, de exemplu, demult, cel puțin capitala a trecut la acest sistem și aceasta a permis să acumuleze mai mulți bani la bugetul acestei întreprinderi, permițînd astfel accesarea unor fonduri, unor proiecte mult mai mari.

Și nu este o noutate, știe toată lumea acest lucru, că în Republica Moldova pe acest sector, pe sectorul de aprovizionare cu apă și canalizare, vin mai puțini bani decît ne-am dori noi. Inclusiv pe motiv că nu ne putem ralia unor standarde în acest sens, nu există suficientă voință politică la nivelul consiliilor locale ca să aducă în conformitate tarifele la apă și la canalizare.

Noi vom vota în primă lectură acest proiect de lege și ne vom aduce contribuția pentru a-l îmbunătăți în lectura a doua.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Microfonul nr. 4.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Stimați colegi,

Eu vreau să vă mulțumesc pentru ridicarea acestor întrebări foarte importante. Și aș vrea să spun că apa pe care o consumăm noi zi de zi, fiecare din noi, prezenți astăzi în sala Parlamentului, și toți cetățenii Republicii Moldova, practic, aparține a două râuri, a râului Prut și a râului Nistru. Deci aceste două râuri aparțin statului, aparțin tuturor. De aceea, eu aș considera și sînt convins că anume reglementarea în domeniul aprovizionării localităților satelor, regiunilor Republicii Moldova ar trebui fi reglementate de o instituție a statului, care ea are acea posibilitate și acea împuternicire abilitată în acest domeniu. Deci aceasta este părerea și rugămintea mea către toți deputații, înainte de a pune la vot acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Supun votului în primă lectură proiectul nr. 599. Cine este pentru rog să voteze.

Mulțumesc.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în lectura întîi.

Următorul proiect pe ordinea de zi este proiectul de Lege nr.154 pentru ratificarea Acordului în domeniul asigurărilor sociale dintre Republica Moldova și Republica Estonia. Vă rog, doamnă Buliga, prezentați proiectul.

Doamna Valentina Buliga – ministrul muncii, protecției sociale și familiei:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Stimați deputați,

La 19 octombrie 2011, în Republica Estonia la Tallinn a fost semnat Acordul în domeniul asigurărilor sociale dintre aceste două state. Acordul se va aplica persoanelor care au fost asigurate în conformitate cu legislația națională a ambelor state sau a uneia dintre statele semnatare ale Acordului. Acordul prevede acordarea pensiilor pentru limită de vârstă, pensiilor de urmași, pensiilor de invaliditate, indemnizațiilor de invaliditate, acordate ca urmare a accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Conform prevederilor acestui Acord, la stabilirea dreptului la pensie se vor însuma și perioadele de cotizare, care au fost realizate pe teritoriul ambelor părți și a perioadei de activitate în fosta Uniune Sovietică.

Totodată, fiecare stat contractant va achita partea de pensie calculată pentru perioada de activitate, realizată pe teritoriul propriu. Partea de pensie se va exporta persoanei pe teritoriul statutului în care acesta domiciliază.

Ratificarea Acordului, stimați deputați, va avea un impact pozitiv asupra bunăstării viitorilor pensionari din categoria lucrătorilor migranți, asigurându-le respectarea dreptului la pensie.

De aceea, stimați deputați, rog sprijinul acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, doamnă ministru.

Invit Comisia politică externă și integrare europeană cu raportul.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și constată că punerea în aplicare a Acordului respectiv va oferi condiții favorabile pentru protecția adecvată a drepturilor sociale și economice ale cetățenilor moldoveni, care au domiciliul permanent sau desfășoară o activitate temporară pe teritoriul statului eston. Recunoașterea și totalizarea perioadelor de asigurare, realizate conform legislațiilor ambelor state, va elimina pierderea acestor drepturi de către lucrătorii migranți și va reduce efectele negative ale proceselor migraționiste.

Majoritatea comisiilor permanente au prezentat avize pozitive, pronunțându-se în favoarea ratificării acestui Acord. Comisia politică externă și integrare europeană propune adoptarea acestui proiect de lege în primă lectură și în a doua lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Următorul proiect în ordinea de zi este proiectul nr. 1597 privind completarea articolului 16 din Legea nr.1585 din 27 februarie 1998 cu privire la

asigurarea obligatorie de asistență medicală. Inițiatori: deputații Hotineanu și Ioniță. Prezintă domnul Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorată doamnă Președinte,

Onorați doamne și domni deputați,

Articolul 16 din Legea nr.1585 din 1998 cu privire la asigurările obligatorii de asistență medicală nr.1585 din 1998 reglementează tipurile de fonduri care se constituie pentru realizarea asigurării obligatorii de asistență medicală. Totodată, prin legea anuală a Fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, se aprobă veniturile și cheltuielile fondurilor.

La fel, legea stipulează repartizarea mijloacelor fondurilor pe tipuri de asistență medicală. Legea nr.1585, modificată în anul 2010, a stipulat crearea Fondului de dezvoltare și modificare a prestatorilor publici de servicii medicale.

Însă, după cum rezultă din practică, cheltuielile aprobate pentru executarea fondurilor, inclusiv a celui de dezvoltare, din motive obiective, nu întotdeauna sînt realizate efectiv și nu sînt... și apar soldurile la sfîrșitul anului.

Astfel, pe parcursul a 3 – 4 ani, s-a format un excedent de mijloace bănești, acumulate pe contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care, din lipsa reglementărilor ce ar viza modul de utilizare a lor, conduce la imposibilitatea de utilizare a fondurilor, conform necesităților sistemului de sănătate.

În aceste condiții, a fost elaborat proiectul de lege care are menirea de a preciza modul de utilizare a soldului pozitiv de mijloace financiare al fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

Proiectul de Lege prevede completarea articolului 16 din Legea nr. 1585, potrivit căruia soldurile de mijloace financiare constituite, la finalul anului de gestiune, după executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, se transferă pentru anul de gestiune următor, iar repartizarea acestora urmează să se aprobe prin Legea anuală a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, conform următoarelor cote procentuale: 25% – în Fondul pentru achitarea serviciilor medicale, 25% – Fondul de rezervă al asigurării obligatorii de asistență medicală și 50% – în Fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale.

Completarea articolului 16 cu prevederea în cauză va spori posibilitatea instituțiilor medico-sanitare publice de a obține mijloace suplimentare, necesare pentru garantarea calității serviciilor medicale. Aceasta este motivarea inițierii acestui proiect de lege ca autor.

Și dacă îmi permiteți, să expun și poziția comisiei. Dacă nu, aștept întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă rog. Întrebări?

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule președinte,

Noi la Comisie am vorbit ca fondurile să fie folosite nu 25; 25; 50, dar am vorbit 50; 50; 75. La 50; 50 am avut noi unele dubii, au spus și consultanții Guvernului, dar la 75 am căzut de acord.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Noi avem avizul Guvernului. Și fără avizul Guvernului nu am putut. Știți că acest proiect de lege a fost și reîntors cândva.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, da, dar în comisie am acceptat 50; 50; 75, dacă se poate.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Dar cum poate să fie 50; 50; 75? Atunci iese 175%, trebuie să avem 100% . Dacă avem soldul de 50 de milioane, atunci 25 de milioane merg la Fondul de dezvoltare și 25, câte 12,5 vor merge în Fondul de servicii medicale, iar 12,5 vor merge în Fondul de rezervă. Eu cred că această repartizare este. Nu noi am votat.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, atunci noi votăm numai în primă lectură, pentru a doua lectură decede.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Nicolae Olaru – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule președinte,

Eu aș vrea să fac o concretizare despre procente și solduri. Pe parcursul a ultimilor ani de zile unele instituții medicale, precum sînt centrele de sănătate ale medicilor, centrele de sănătate au la sfîrșit de an sold de un milion, două, trei milioane de lei. Și, iată, aș vrea încă o dată să mă iluminați într-un fel oarecare: ce se poate de făcut cu banii aceștia?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule deputat,

Soldurile instituțiilor medicale nu sînt vizate de soldurile Companiei Naționale de Asigurări Medicale.

Domnul Nicolae Olaru:

Da.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Listele sînt ale instituției medicale. Și aici doar conlucrarea Ministerului Sănătății și cu Compania Națională de Asigurări Medicale trebuie să determine

care sînt utilizările, direcțiile de utilizare a acestor fonduri și ar trebui să se expună pe poziția, în general, a soldurilor instituțiilor medicale.

Domnul Nicolae Olaru:

Pentru că situația, condițiile de lucru, de muncă a medicilor sînt deplorabile în unele instituții, majoritatea instituțiilor nu sînt dotate cu utilaj modern. Centrele de sănătate sau oficiile medicilor de familie din localități, acolo, în genere, e un dezastru total. Și poate că ar fi timpul ca acești bani să mai fie folosiți și prin localitățile rurale?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu, noi nu vorbim astăzi de soldurile instituțiilor medicale, noi o să vorbim despre soldul CNAM-lui. De aceasta trebuie să o înțelegem.

Domnul Nicolae Olaru:

Da, dar aceasta este o problemă. Și totuși este o problemă că tot ceea ce vizează și ministerul, și Compania.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Instituțiile medicale din teritoriu, fondatorul instituțiilor medicale este Consiliul raional. Și este obligațiunea Consiliului raional să ceară lămuriri la aceste capitole. Și consilierii locali la fel trebuie să contribuie la aceste lucruri. Dacă situația există într-un raion X. Eu cunosc situații în alte raioane, unde soldurile, anual, care au fost formate în 2009 – 2010, au fost folosite cu mult succes în raionul Ungheni, în raionul Strășeni, unde au fost investite în instituțiile de care spuneți dumneavoastră: în centrele de sănătate, în oficiile medicilor de familie și în oficiile de sănătate, inclusiv la procurarea dispozitivelor medicale.

Eu cred că nu trebuie acum, de la tribuna Parlamentului, să spunem că peste tot este aceeași poziție. Da, în unele localități, în unele teritorii avem situația pe care dumneavoastră ați enunțat-o.

Domnul Nicolae Olaru:

Și aici aș vrea ultimul moment să vorbesc, mă refer la o așa chestiune. Eu totuși nu înțeleg și cred că aceasta este o mare greșeală, cînd banii publici, care sînt ai companiei, iar fondatorul este Consiliul raional, care nu are nici o atribuție, nimic cu banii aceștia, înțelegeți: stabilirea salariilor, premiilor, adaosurilor ș.a.m.d. Și cînd ne trezim, ne trezim cu niște greșeli comise de milioane de lei. Și aici cred că este de acum cazul de a face niște modificări în legislație. Pentru că acestea sînt două puncte diferite, care nu au nimic. Și nu este competent un consiliu local să stabilească niște adaosuri, niște prime sau cheltuirea banilor publici, dacă de la Compania de Asigurări Medicale care vine. Eu înțeleg că este vorba despre reparații din banii lor și alte chestiuni, dar cînd banii Companiei îi distribuie cu totul altcineva, un străin care, în genere, n-are nimic competență.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu vreau să vă spun, domnule deputat, că Legea nr.1585 reglementează foarte strict fondurile în care pot fi gestionați banii de la Compania de Asigurări în Medicină. Sînt patru fonduri, s-a completat cu fondul cinci. De aceea, lucrurile acestea nu trebuie să aibă loc. Dacă directorul Companiei poate aduce lumină la întrebările dumneavoastră, eu aş propune ca dumnealui să completeze răspunsul meu.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Buga.

Microfonul nr. 1.

Domnul Mircea Buga – Director general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină:

Da, mulțumesc, mult stimată doamnă Președinte,

Stimate domnule deputat,

Eu cred că domnul președinte al comisiei Hotineanu a răspuns, în mare parte, la solicitarea dumneavoastră, se referă la fondatorii instituției medico-sanitare, care au, prin lege, prerogativele lor. Eu nu știu dacă am putea noi să preluăm aceste prerogative și dacă este cazul să ne implicăm în descentralizarea autorităților publice și instituțiilor respective, care sînt în gestiunea autorităților publice locale.

Altceva este, cum spunea și domnul președinte, o monitorizare mai strictă din partea ministerului și a Companiei referitor la îndeplinirea normativelor fie de salarizare, ce ați avut dumneavoastră în vedere, fie de executarea altor cheltuieli din fondurile, fie ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, fie a altor fonduri bugetare. Și aici eu sînt perfect de acord cu dumneavoastră că ar trebui să ne implicăm mai serios.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu aş mai completa un pic aici. Aș completa că oficiile teritoriale ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină trebuie să-și aibă, domnule director, abilitățile respective și foarte clare în controlul gestionării surselor financiare, parvenite de la CNAM pentru asigurarea serviciilor medicale, lucru care, pînă acum, din păcate mai șchiopătează.

Domnul Nicolae Olaru:

Eu aş vrea un singur exemplu să-l dau, pe care îl cunoașteți și dumneavoastră, și ministerul. Pe parcursul a trei ani de zile, managerii acestor două instituții medicale, într-un raion, au delapidat, conform rezultatelor controlului Centrului de Corupție, 471 de mii de lei. Și pînă astăzi ei stau în fruntea instituțiilor și conduc. Iată, poftim.

Doamna Liliana Palihovici:

Faceți interpelare, domnule deputat.

Domnul Nicolae Olaru:

Care interpelare?

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Doamna Valentina Stratan – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule președinte,

Vreau să vă rog mult să faceți o precizare, poate nu pentru mine, cât pentru specialiștii din domeniu. Dacă cunoașteți, să îmi spuneți care este soldul, care este suma soldului la Companie al mijloacelor financiare acumulate și nevalorificate în anul trecut?

Și dacă cunoașteți și din ceilalți ani, care este suma care a rămas la soldul, la contul Companiei de Asigurări, pentru ca specialiștilor poate să le fie mai cald puțin așa la suflet, câți bani revine să li se mai repartizeze din aceste solduri? Și dacă este valabil ceea ce aprobăm noi astăzi în primă lectură, cred că, pentru acest an? Adică întrebarea mea este: soldul rămas în anul 2011 va putea să fie repartizat, conform acestui proiect de lege, în aceste trei fonduri, în anul acesta 2012?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Doamnă deputat,

Eu cred că chiar este vizat directorul Companiei să informeze cu cifra soldurilor atât pentru anul bugetar 2011, cât și pe soldul cumulativ din ultima perioadă a activității CNAM-lui.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.1.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Deci referitor la soldul anului precedent 2011 este în jur de 20 de milioane de lei, deci rezervele care s-au format la 31 decembrie 2011. Cât privește rezervele formate pe parcursul celor opt ani de activitate, sînt în jur de 410 milioane, deci 410 plus 20, 430 de milioane soldul, rezervele Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. Cât privește utilizarea lor care este posibilitatea în acest an sau pe viitor?

Eu vreau să spun că este în discuție și cadrul de cheltuieli pe termen mediu pe următorii trei ani. Noi sîntem în negocieri în cadrul comisiei respective și la Ministerul Finanțelor, și cu colegii de la Ministerul Sănătății. Din cîte cunosc eu, în proiectul deja planificat pentru 2013, 2014, 2015 este planificată utilizarea a cîte 100 de milioane de lei din soldurile existente pentru anumite priorități, stabilite de Parlament și de Guvern.

Doamna Valentina Stratan:

Eu special am...

Domnul Mircea Buga:

În ceea ce privește soldul anului 2011, pentru utilizarea lor în conformitate cu proiectul astăzi promovat, noi sîntem bucuroși că acest proiect există și înlătură o neclaritate legislativă anterioară, noi vom veni imediat cu modificarea Legii fondurilor, pentru a fi aprobat de către dumneavoastră, și utilizarea conform normativelor aprobate: 50; 25; 25 sau alte normative care vor fi.

Doamna Valentina Stratan:

Eu vă mulțumesc.

Și, doamnă Președinte, să mă înscrieți pentru luare de cuvînt la acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Bine.

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci, după cum vedem, noi avem 340 de milioane în fonduri. Starea spitalelor știm care este, dar nu la aceasta vreau să mă refer. Vreau să mă refer, că din soldurile acestea se folosesc foarte multe lucruri care nu sînt necesare.

Iată la moment, nu știu dacă s-a..., dar este o scrisoare la Agenția Medicamentelor: să fie transferate 30 la sută în avans firmelor care procură insulină. Dacă nu mă credeți, eu vă dau copia scrisorii. Și știu că aveți dumneavoastră dispoziție să transferați 30 la sută pentru procurarea insulinei în avans, ceea ce constituie undeva 37 de milioane de lei. Chiar din sold trebuie să le folosim?

Domnul Mircea Buga:

Pot să răspund?

Doamna Liliana Palihovici:

Desigur.

Microfonul nr. 1.

Domnul Mircea Buga:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

De fapt, cred că nu știu, e o eroare. Utilizarea mijloacelor financiare pentru insulină nu se face pe fondurile de asigurări medicale, sînt mijloace centralizate ale Ministerului Sănătății din bugetul de stat. Și aici chiar nu avem nici o atribuție nici într-un anumit fel.

Domnul Gheorghe Brega:

Da, dar aveți, că vi se scrie că cu împrumut, pe urmă o să fie restituite în fonduri.

Domnul Mircea Buga:

Nu, noi nu avem astfel de ... Nu vă supărați.

Domnul Gheorghe Brega:

Dar, în avans, prima dată văd ca unele firme să primească în avans 30 la sută, ceea ce constituie 37 de milioane, practic. Păi, cum?

Domnul Mircea Buga:

Din bugetul de stat și aici chiar nu avem nici o atribuție, nici într-o anumit...

Domnul Gheorghe Brega:

Da, da, aveți, că vă scrie cu împrumut, pe urmă o să fie restituite în fonduri.

Domnul Mircea Buga:

Nu, noi nu avem...

Domnul Gheorghe Brega:

Păi...

Domnul Mircea Buga:

Nu vă supărați.

Domnul Gheorghe Brega:

Dar, în avans, prima dată văd ca unele firme să primească în avans 30 la sută, ceea ce constituie 37 de milioane, practic.

Păi, cum reiese?

Domnul Mircea Buga:

Dar nu sînt din fondurile de asigurări medicale. Deci nu se referă la soldurile respective.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule raportor,

De fapt, inițiativa poate și este bună, dar, după cum a vorbit și doamna Stratan, doamna deputat Stratan, această lege nu va fi pusă în aplicare anul curent și nici nu știu chiar dacă anul următor.

Fiindcă, uitați-vă, în avizul Guvernului ce scrie: la etapa de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu 2013–'15, Ministerul Finanțelor va examina posibilitatea utilizării treptate a soldului, începând cu anul 2013.

Problema este în una. Lucrul acesta nu este coordonat cu Fondul Monetar Internațional care ține în limită bugetul public național, iar utilizarea soldurilor majorează deficitul bugetar. Și aici este problema cea majoră.

Noi, iată, acum adoptăm o lege care, de fapt, este doar populistă și în realitate nu are mecanismul de a fi pusă în aplicare. Poate noi trebuie să coordonăm întâi, să avem această permisiune, chiar majorarea deficitului bugetar cu 100 de milioane anual, ceea ce spune domnul director, nu este atât de simplă.

Asta este problema cea majoră. Și acum trebuie să decidem. Poate o mai amânați și mai coordonați lucrurile acestea și atunci venim cu un mecanism foarte clar.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimată doamnă deputat,

Chiar mecanismele au fost coordonate. Deci acest proiect de lege a fost amânat o dată și a fost coordonat cu Guvernul, cu Prim-ministrul, cu Ministerul Finanțelor și s-a luat decizia respectivă.

Dacă nu-l adoptăm acum, îl adoptăm, îl lăsăm pentru anul 2013. Atunci concluzia Ministerului Finanțelor va fi pentru 2014 și tot în felul acesta vom amâna din an în an.

Noi vorbim astăzi ca să apară cadrul legislativ. Așa a fost mulți ani de zile în cadrul politicii asigurărilor în medicină, că nu trebuie fondul de dezvoltare. Ne-am convins că el trebuie, acest fond de dezvoltare. Că acum trebuie să avem un mecanism real și efectiv care va apărea, fără discuții. Ce a mai rămas pînă... sîntem deja în pragul lunii a patra a anului financiar 2012.

Luni întregi pînă acest proiect de lege și va avea actele respective guvernamentale, hotărârile de Guvern, actele normative și intrăm în anul 2013.

După părerea mea, acest proiect de lege trebuie să fie adoptat în anul 2012.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Domnule raportor,

Eu nu asta am avut în vedere. Eu am vrut să vă ajut, pur și simplu.

Dumneavoastră mi-ați citit o lecție pe care eu o cunosc perfect. Poate în unele cazuri și mai bine decît trebuie.

Eu, altceva, am vrut să vă ajut, ca dumneavoastră să scrieți începînd cu 1 ianuarie două mii, cu anul 2013, minister, este permisiunea. Formularea trebuie să fie în lege. În lege trebuie să fie deja formularea.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Accept formularea a doua a dumneavoastră. Facem amendamentul pentru lectura a doua și continuăm.

Doamna Zinaida Greceanîi:

De acord.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Să continuăm.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Hotineanu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Și acum raportul comisiei.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, prezentați raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat în ședință proiectul de Lege privind completarea articolului 16 din Legea cu privire la asigurările obligatorii în medicină.

În comisie au parvenit avizele din majoritatea comisiilor parlamentare, Direcția juridică și avizul Guvernului, care sînt pozitive și recomandă adoptarea proiectului de lege vizat.

Membrii comisiei acceptă modificarea propusă în avizul Guvernului, expunerea articolului 16 alineatul (2) din proiectul de lege după cum urmează:

„Soldurile de mijloace bănești constituite în urma executării fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul bugetar precedent se transferă pentru anul de gestiune următor, fiind repartizate prin Legea anuală a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală sau prin rectificarea Legii fondurilor obligatorii de asistență medicală pentru anul respectiv conform următoarelor cote, în conformitate...” în continuare conform textului.

Eu accentuez poziția Guvernului sau prin rectificarea Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul respectiv.

Deja în această formulare a Guvernului se prevede acest mecanism.

Membrii comisiei, cu vot unanim, propune proiectul de lege nominalizat spre aprobare și adoptare în plenul Parlamentului.

Eu rog să fie, stimați domni deputați, să fie votat în primă lectură.

Dacă este o poziție careva diferită pentru lectura a doua, atunci lucrăm în comisie mai departe, pentru a pregăti raportul pentru lectura a doua.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Igor Dodon:

Domnule președinte,

Ați observat, noi avem mai multe întrebări și obiecții la acest proiect.

În același timp, în opinia noastră, această modificare ar permite să utilizăm mijloacele pentru dezvoltarea medicinei.

De aceea, Grupul Socialiștilor va susține în primă lectură, cu condițiile că, în lectura a doua, vom lucra împreună asupra redacției finale.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Hotineanu.

Pentru luare de cuvînt o invit pe doamna deputat Nasu.

Doamna Maria Nasu – Frațiunea PLDM:

Stimată doamnă vicepreședinte,

Onorat Parlament,

Sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală este organizat și funcționează în Republica Moldova conform celor 7 principii foarte bine structurate, avînd în calitate de asigurat Compania Medicală de Asigurări în Medicină și agențiile ei ramurale.

Cunoaștem că volumul de servicii medicale acordate cetățenilor este prevăzut în programul unic, elaborat de Ministerul Sănătății și aprobat de Guvern în fiecare an.

Atît Legea de fond nr. 1585 din '98 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, cît și alte legi organice și hotărîri de Guvern promovează obiectivul major: a asigura accesul populației la servicii medicale de calitate și cost-eficientă.

Cu toate acestea, an de an, cînd se... se pune în dezbatere raportul privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală apar întrebările: care este soldul pozitiv de mijloace financiare constituit la finele anului de gestiune a Consiliului Național de Asigurării în Medicină?

Cum urmează a fi repartizat acest fond?

În urma întrebărilor referitor la sumele care se cumulează la finele anului de gestiune, aduse la cunoștință, se creează o stare de incertitudine, în opinia publică.

În acest context, s-a elaborat proiectul de Lege nr. 1597 din 2011 privind completarea articolului 16 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, un proiect de lege clar și precis, care urmează a înlătura lacuna legislativă din articolul 16 care, pînă astăzi, conduce la faptul că mijloacele

financiare ale fondurilor nu pot fi utilizate conform necesităților prestatorilor de servicii medicale.

Astfel, proiectul de lege este orientat spre a urgenta modul de utilizare a soldului pozitiv de mijloace financiare a fondurilor obligatorii de asigurări în medicină.

Autorul proiectului propune foarte explicit că soldurile financiare constituite la finele anului, după executarea fondurilor obligatorii, să se transfere pentru anul de gestiune următor, iar repartizarea procentuală să se aprobe prin Legea anuală a fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În urma repartizării, conform datelor procentuale, există posibilități reale orientate spre susținerea și dezvoltarea celor mai importante fonduri: achitarea serviciilor medicale, fondul de rezervă al asigurării obligatorii de asistență în medicină și fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale.

De aceea, consider imperios ca acest proiect să intre în vigoare chiar din momentul publicării în „Monitorul Oficial”.

Conținutul proiectului de lege promovează cerințele de îmbunătățire și crearea unui mediu sănătos pentru fiecare cetățean, asigurarea accesului la servicii medicale primare, cât și spitalicești, sporirea nivelului de evaluare a calității asistenței medicale acordate în fiecare teritoriu, asigurarea cu medicamente și dispozitive medicale de înaltă calitate, înzestrarea oficiilor și centrelor de sănătate cu utilaj performant.

Distribuirea eficientă și rațională a mijloacelor financiare va contribui la cost-eficiența utilizării soldurilor și resurselor financiare destinate modernizării sistemului de sănătate și la crearea mediului favorabil de prestare a serviciilor medicale de calitate.

Implicarea factorilor de decizie, implementarea proiectului urmează să lichideze semnele de incertitudine a cetățenilor referitor la sistemul de asigurări al Companiei Naționale.

Or, la etapa actuală, în Republica Moldova, când factorul demografic e în declin, sănătatea constituie valoarea cea mai de preț.

Grija pentru sănătate a devenit una din prioritățile de bază ale politicii statului, fiindcă numai o populație sănătoasă poate contribui la fortificarea economiei țării.

Sînt convinsă că proiectul de lege va răspunde așteptărilor cetățenilor și va contribui la edificarea unui sistem de sănătate performant.

Vă îndemn, stimați colegi, să susțineți proiectul de lege.

Mulțumesc. *(Aplauze.)*

Doamna Liliana Palihovici:

O invit la tribuna Parlamentului pe doamna deputat Valentina Stratan.

Doamna Valentina Stratan:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi deputați,

Problema gestionării corecte a banilor publici a fost și rămîne actuală în toate țările și în Republica Moldova.

Cu atît mai mult, această problemă este actuală și una importantă atunci cînd vorbim de gestionarea corectă a banilor plătiți de cetățeni pentru asistența medicală.

Or, dacă ne amintim, așa, din 2004 pînă în prezent, de multe ori am încercat și în calitate de deputat să aflu care este ponderea banilor care nu sînt cheltuiți pentru acest obiectiv principal – asigurarea calității în asistența medicală.

Pentru că de multe ori m-am convins că era un secret de stat să aflî care este soldul banilor economisiți din contul sănătății populațiilor pe care sistemul nu era suficient să fie acordat.

Ne-am convins că s-au economisit zeci și sute de milioane de lei și acești bani erau depozitați la conturi, și se mai aduna și profit.

Iată, avem un proiect de lege care este, cred, așteptat și poate că și întîrziat. Doar ne punem întrebarea dacă acest proiect de lege va rezolva, în mare parte, problemele pe care le avem în sistemul de sănătate.

Cred eu că acest proiect nu rezolvă întru totul problemele pe care le avem, de aceea îmi exprim, de la această tribună, încrederea că și în continuare Compania Națională de Asigurări în Sănătate va perfecționa cadrul legal, va veni cu inițiative și sînt sigură că Parlamentul le va susține, dacă toate aceste inițiative vor avea un obiectiv principal, ca banii să fie cheltuiți pentru ce plătește populația.

Consider că a fost o nedreptate mare vizavi de cetățenii care și-au plătit polițele de asigurări, care și-au plătit primele de asigurări. A fost, eu aș vrea să zic o crimă că cetățenii care și-au plătit aceste polițe nu au putut avea o asistență medicală de calitate, pentru că sute și milioane de lei, cum am zis, stăteau la aceste conturi.

Noi ne amintim de anul 2010, cînd Parlamentul a adoptat și a constituit un nou fond – fondul de dezvoltare și modernizare. Ne-am bucurat foarte mult pentru că știam că atunci și acum sistemul are multe probleme. Este problema lipsei tehnologiilor moderne în instituțiile medicale.

Dar dacă vedem toate și facem o analiză a proiectelor înaintate pentru a obține bani de la acest fond, cred că 90 la sută din proiecte au fost înaintate pentru a obține bani pentru reparații, reconstrucții și eu cred că aici este marea greșeală.

Eu aș chema toți conducătorii instituțiilor medicale să schimbe accentul și să investească, cum am zis, în tehnologii moderne, în tehnologii avansate, care ar asigura calitatea în serviciile medicale.

Un alt fond, în care urmează să fie redistribuiți banii, este fondul pentru asigurarea serviciului medical.

Stimați colegi,

Eu cred că și dumneavoastră, ca și mine, aveți în fiecare zi adresări de la părinții care au copii. În primul rînd, mă refer aici la copii bolnavi, grav bolnavi, care necesită cheltuieli în tratament.

Acei care au posibilitate să ia drumul în diferite țări, în diferite direcții, acei care au posibilitate să obțină aici să găsească sponsori, se descurcă. Mulți dintre ei, nu.

Ne amintim că fiecare al șaptelea copil din 1000 este cu scolioză și necesită cheltuieli în tratament costisitor.

De aceea, eu vă rog foarte mult, noi acceptăm și susținem. Frațiunea Partidului Democrat susține acest proiect pentru prima lectură, dar pentru lectura a doua va veni cu precizări și vom insista foarte mult ca banii care rămân și vor fi redistribuiți să fie orientați pentru susținerea copiilor cu diferite patologii severe care necesită cheltuieli costisitoare.

Eu mi-aș dori foarte mult ca fondatorii să-și amintească de instituțiile pe care le patronează și să investească și în construcții, și în reconstrucții. De aceea, consider necesar ca acest proces să fie unul continuu.

Îmi doresc foarte mult ca Comisia parlamentară să-și exercite atribuțiile de control parlamentar întru verificarea executării Legii fondurilor asigurărilor de sănătate, pentru a vedea corectitudinea cheltuielii acestor bani plătiți pentru sănătate.

Și încă un moment. Vreau aici să remarc, în cazul în care economisim, și eu aici vreau să deschid paranteza, că mă bucur că atunci când domnul Buga a făcut trimitere că anul trecut au rămas în sold doare 20 de milioane, cred că sîntem pe calea cea dreaptă.

Pentru că în situația în care specialiștii continuă să mai primească salarii foarte modeste, foarte mici, în comparație cu sacrificiul pe care îl fac și sint în așteptarea majorării de salariu, eu cred că ar fi o dreptate, ar fi reparată această nedreptate și ar trebui să ne gîndim cum modernizăm sistemul de salarizare în domeniul sănătății și cum facem ca specialiștii care muncesc să fie remunerați pe potrivă.

Noi susținem pentru primă lectură.

Pentru a doua lectură vom veni cu precizări, cu amendamente la acest proiect.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului nr. 1597 privind completarea articolului 16 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost aprobat în lectura întâi.

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului în domeniul asigurărilor sociale dintre Republica Moldova și Republica Estonia. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor.

Proiectul a fost aprobat în primă lectură.

Frațiunile, aveți obiecții pentru lectura a doua? Nu sînt obiecții.

Supun... domnule deputat, fiți atent, acesta este alt proiect deja.

Supun votului adoptarea în lectura a doua a proiectului nr. 154 pentru ratificarea Acordului în domeniul asigurărilor sociale dintre Republica Moldova și Republica Estonia.

Cine este pentru, vă rog, votați.

Vă rog, anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 28.

Sectorul nr. 2 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu 53 de voturi, proiectul a fost adoptat în lectura a doua.

Următorul proiect este pentru lectură finală, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice.

Invit Comisia economie, buget și finanțe pentru prezentarea raportului.

Domnul Vadim Cojocaru:

Stimați colegi,

Este lectura finală. A fost necesar de această lectură, pentru a concretiza unii termeni.

Proiectul este o inițiativă legislativă a deputaților Stratan, Apolschi, Bolboceanu, Jantuan, Candu, Brașovschi și domnul Botnari.

Lectură finală. Articolul unic, cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează.

La articolul 9, alineatul (1) litera e), după cuvintele „autoritățile contractante” se va introduce textul „pe durata unei perioade de 15 zile calendaristice din ziua depunerii și înregistrării documentelor la Agenția de Achiziții Publice”.

Și articolul 9, alineatul (1), litera g) va avea următorul cuprins: examinarea și înregistrarea contractelor de achiziții publice, încheiate în urma procedurilor de achiziții pe durata unei perioade de 15 zile calendaristice din momentul depunerii și înregistrării documentelor la Agenție (cu excepția celor încheiate în urma procedurii prin cerere a ofertelor de prețuri).

Comisia economie, buget și finanțe propune spre adoptare în lectura finală a acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări?

Domnul Vadim Cojocaru:

Întrebări la lectura finală nu sînt.

Doamna Liliana Palihovici:

Iată are Secretariatul.

Domnul Vadim Cojocaru:

Da, da, o mică precizare. Examinează și înregistrează contracte.

Doamna Liliana Palihovici:

Așa. Dacă nu sînt comentarii și întrebări.

Vă mulțumesc, domnule Cojocaru.

Stimați colegi,

Supun votului în lectură finală proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.96 din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice. Numărul proiectului este 710. Cine este pentru rog să voteze.

Anunțați rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 28.

Sectorul nr.2 – 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu 53 de voturi, proiectul a fost adoptat în lectură finală.

Următorul proiect pe ordinea de zi este proiectul de Lege nr.1363 cu privire la completarea articolului 7 și a articolului 8 din Legea nr.272 din 10 februarie '99 cu privire la apa potabilă. Inițiativă a deputatului Bolboceanu.

Domnule Bolboceanu,

Vă rog prezentați proiectul.

Domnul Iurie Bolboceanu – Frațiunea PDM:

Stimată doamnă Președinte al ședinței,

Stimați colegi,

Se propune proiectul de Lege privind completarea articolelor 7 și 8 din Legea nr.272 cu privire la apa potabilă, care are ca obiectiv completarea articolelor 7 și 8 din această lege în conformitate cu care cheltuielile, propuse pentru investiție de persoanele juridice și fizice sub formă de cote de participare la dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, să fie restituite de furnizorul de apă potabilă, la balanța căruia au fost luate sistemele de alimentare cu apă potabilă, precum și echipamentele de măsurare a consumului de apă potabilă în apartamentele blocurilor locative, încăperilor locuibile, în cămine, precum și în casele individuale, care se instalează de furnizorul de apă potabilă. Iar cheltuielile pentru achiziționarea, instalarea, exploatarea și întreținerea consumului de apă potabilă să fie suportate de furnizorul de apă potabilă.

Înaintarea respectivului proiect de lege a fost generată de evenimentele care au avut loc în ultima perioadă, mai bine-zis în ultimii ani, care au fost soldate cu discuții contradictorii pe marginea subiectului obligării consumatorilor să instaleze echipamente de măsurare a consumului de apă potabilă din cont propriu, situație realizată între autoritățile publice care apără drepturile consumatorilor finali și întreprinderile de furnizare a apei potabile, adică de furnizare a acestor servicii.

La momentul actual, constatăm că actele normative în vigoare, actele care vin să reglementeze domeniul prestării serviciilor de apă și canalizare conțin norme contradictorii, care pot fi interpretate eronat și sînt, de fapt, interpretate eronat. Din aceste motive, sîntem în situația unei stări de tensiune continuă, care se soldează cu un șir de cazuri de încălcare a drepturilor consumatorilor.

Prin proiectul de lege se urmărește instituirea unor noi norme de drept, care vor contribui la stabilirea mecanismelor legale de constituire a unor raporturi echitabile în domeniul contorizării serviciilor de apă și canalizare. Întru justificarea înaintării acestui proiect de lege menționăm necesitatea impunerii în toată legislația în vigoare și asigurării executării prevederilor alineatului (6) al articolului 10 din Legea nr.105 din 2003 privind protecția consumatorilor, potrivit căreia prestatorul este obligat, la prestarea serviciilor, să utilizeze mijloace de măsurare proprii, adecvate, legalizate, verificate metrologic în modul stabilit, conform cerințelor prescrise.

Astfel, în scopul satisfacerii intereselor consumatorilor finali, prin respectivul proiect de act legislativ se urmărește eliminarea tuturor discrepanțelor existente la momentul actual în asigurarea ajustării actelor legislative și normative la cerințele relațiilor de piață dintre furnizor și consumator.

Totodată, propunerile legislative vor contracara acțiunile ilicite ale unor prestatori de servicii, în urma cărora sînt prejudiciați consumatorii, care solicită respectarea în conformitate cu legislația în vigoare a drepturilor lor și își exprimă dezacordul în privința cumpărării contoarelor din sursele financiare proprii.

Rugăm măriile voastre să voteze acest proiect de lege în primă lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către autor?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Bolboceanu,

Este o intenție salutară, dar întrebarea mea este: credeți că, odată cu adoptarea acestui proiect de lege, să admitem că îl votăm și în a doua lectură, poate fi implementat imediat sau trebuie să avem dispoziții suspensive, ca, peste o anumită perioadă, acești gestionari să se conformeze noilor prevederi legale?

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, domnule deputat.

Eu am înțeles întrebarea dumneavoastră.

Proiectul de lege, cu adevărat, nu prevede această situație cînd această lege va fi implementată în timp. Mi se pare că este o propunere destul de rezonabilă. De fapt, această idee ca un fir roșu este tratată și în avizul Guvernului. Eu cred că pentru a doua lectură noi vom încerca să găsim o realizare destul de rezonabilă în timp a acestui proiect de lege.

Domnul Valeriu Munteanu:

Cu o precizare la prima întrebare. Cum credeți dumneavoastră, din analiza primară pe care ați făcut-o, este posibil astăzi în Republica Moldova ca aceste reglementări să fie impuse prin lege pentru toți gestionarii? Vorbesc despre acei care administrează aceste sisteme în municipii, orașe, și sate, și comune sau trebuie să le dăm diferită perioadă fiecăruia? Știind capacitatea lor de administrare.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Eu sînt convins că noi nu trebuie să facem, dar sîntem obligați să intervenim și să încercăm să aducem regulă într-un sistem care de către stat este reglementat, pînă la ziua de azi, foarte și foarte prost.

Să revenim la un exemplu, poate chiar și puțin banal, dar orice servicii trebuie să fie acordate sub formă calitativă și cantitativă, și măsurate de către prestatorul de servicii. Noi nu ne-am prea închipui astăzi că careva dintre noi am intrat, am plecat la piață și am încercat să procurăm careva servicii sau careva produse și nouă la piață ni se spune: eu sînt gata să-ți acord aceste servicii, dar, te rog, vină cu cîntarul de acasă sau cu unitate de măsurare de acasă.

Deci eu cred că a venit timpul ca noi să intervenim și să facem regulă în acest domeniu. Cu atît mai mult, că el, în marea majoritate, ține de drepturile consumatorilor, drepturile celor mulți.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dumneavoastră aveți perfectă dreptate, dar să încercăm să modelăm, de fapt, o situație și să vedem cît de aplicabilă este pentru Republica Moldova. Avem un oraș cu o mie de consumatori sau un sat cu o mie de consumatori de apă și o întreprindere municipală modestă, noi aprobăm legea și-i spunem că de la 1 iunie, într-un termen foarte restrîns, va trebui să schimbați toate contoarele vechi, procurate pe banii cetățenilor. Și pentru aceasta întreprinderea va trebui să cheltuie, de exemplu, un milion de lei, pe care nu-i are și n-o să-i aibă în următorii cinci ani. Cum vom putea implementa acest lucru?

Domnul Iurie Bolboceanu:

Eu am înțeles întrebarea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Pentru că și aceste aspecte trebuie luate în vedere.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Am înțeles. Întocmai cînd am făcut referință la avizul Guvernului, am avut în vedere și acest fapt că în avizul Guvernului, Guvernul prevede sau insistă ca echipamentele în vigoare să-și păstreze capacitățile pe perioada valabilă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Exploatații lor.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Exploatařii lor. Pe perioada valabilă. ři noi, ca autori, acceptăm acest lucru.

Domnul Valeriu Munteanu:

Aceasta este o precizare foarte importantă mai ales pentru cetățeni, mai ales pentru acei care vor beneficia direct ai acestei legi, pentru ca să înțelegă că nu va trebui ca acești gestionari să introducă în costul apei un capitol separat foarte consistent pentru a-și putea acoperi eventuala schimbare totală a contoarelor. ři, vă rog, să precizați acest lucru, să faceți această declarație, pentru ca să fie înțeles corect.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Stimate domnule deputat,

Pentru lectura a doua noi vom ține cont ři de aceasta.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Anatolie Dimitriu – Frațiunea PLDM:

Iarășii vreau să revenim la avizul Guvernului, unde avem ... în acest aviz scrie că acceptă, în principiu, dar fără articolul 7 care prevede: cheltuielile, investite de persoane juridice ři fizice, să fie restituite de furnizorul de apă potabilă. ři întrebarea: cumva va schimba, cred că aceste cheltuieli vor fi incluse în tarif, se va majora tariful, să înțelegem, în baza acestui ...?

Domnul Iurie Bolboceanu:

Este greu de spus dacă se va majora tariful ...

Domnul Anatolie Dimitriu:

Dar ar trebui să se regăsească în tarif, nu?

Domnul Iurie Bolboceanu:

... în urma acestor cheltuieli. Pentru că oricum tarifele vor fi calculate ři reieșind din legislația în vigoare, ři reieșind din acele stipulări ři propuneri pe care le face avizul Guvernului conform metodologiei, aprobate de către Agenția pentru Reglementare în Energetică.

ři dacă atunci când Agenția va aproba această metodologie, va găsi de cuviință că aceste costuri trebuie să se regăsească în această metodologie, ři eu am buna convingere că așa ři va fi, aceste costuri se vor regăsi în această metodologie.

Dar vreau să vă zic chiar dacă va fi așa, ři un contor are termenul de valabilitate 5 – 7 ani de zile, majorarea costurilor la apă va fi neesențială cu cîtiva bănuți.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Mersi.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Dar, prin acest proiect de lege, noi venim să facem regulă în întreg sistemul de aprovizionare cu apă potabilă. Este mai important decât acele costuri care pot reveni după perioada de aprobare.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

La fel, în contextul avizului Guvernului, domnule autor, se menționează că, cu referință la punctul 1 al proiectului, acesta nu poate fi susținut. Altfel spus ...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Domnule deputat,

Eu am menționat acest lucru. Eu, ca autor, am acceptat, practic, în întregime ceea ce expune Guvernul în avizul său, pentru ca noi să începem acest proces. Eu am buna convingere că noi vom veni peste o perioadă, poate că Guvernul astăzi nu este în întregime gata ca să venim cu aceste modificări destul de ...

Domnul Valeriu Streleț:

Am înțeles.

Domnul Iurie Bolboceanu:

... serioase în sistemul de aprovizionare cu apă.

Domnul Valeriu Streleț:

Acceptați această problemă.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Dar să începem cu o etapă. Și eu am buna convingere că noi vom ajunge și la punctul 1 într-o perioadă când vom ajunge la aceste modificări, pentru că noi încercăm să construim un sistem de piață în Republica Moldova. Iar un sistem de piață va necesita aceste modificări în legislația în vigoare, chiar dacă astăzi nu sîntem gata să mergem pe o formulă mai radicală.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Bolboceanu.

Invit Comisia mediu și schimbări climatice să prezinte raportul comisiei asupra acestui subiect.

Domnul Nae-Simion Pleșca – Frațiunea PLDM:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege nr.1363 din 10.06.2011 cu privire la completarea articolelor 7 și 8 din Legea nr.272 din 10.02.1999 cu privire la apa potabilă și consideră următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă de către domnul deputat în Parlamentul Republicii Moldova domnul Iurie Bolboceanu în conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și ale articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Comisia sesizată în fond constată că, prin completările la articolele 7 și 8 din Legea nr.272-XIV cu privire la apa potabilă, se urmărește constituirea unor raporturi echilibrate în domeniul contorizării serviciilor de apă și canalizare și înlăturarea unor discrepanțe existente în legislație.

Inițiativa proiectului de lege a apărut în contextul evenimentelor din ultima perioadă, soldate cu discuții contradictorii pe marginea subiectului privind obligația consumatorilor de apă de a instala, din cont propriu, echipamente de măsurare a consumului de apă potabilă.

Proiectul de lege a fost consultat cu reprezentanții societății civile, care s-au exprimat în favoarea susținerii acestuia. Pe marginea proiectului de lege menționat au parvenit avize ale comisiilor permanente, al Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului și al Guvernului.

Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia agricultură și industrie alimentară, Comisia economie, buget și finanțe, Comisia cultură, educație, cercetare, sport și mass-media au propus examinarea și adoptarea proiectului de lege. În timp ce Comisia securitate națională, apărare și ordine publică și Comisia juridică, numiri și imunități s-au pronunțat pentru dezbaterea proiectului în Parlament.

Prin avizul său, Guvernul a susținut parțial acest proiect de lege, prin care propune ca punctul 2 din proiect să fie completat în final cu următorul text: din contul mijloacelor financiare prevăzute în tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare calculate conform metodologiei determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare, și epurare a apelor uzate, aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Mijloacele de măsurare aflate deja în exploatare, instalate din contul consumatorului și care corespund condițiilor tehnice de instalare și actelor normative în vigoare se vor utiliza până la uzura lor completă, stabilită în baza rezultatelor verificării metrologice sau deteriorării.

Întru respectarea cerințelor tehnicii legislative de elaborare a proiectului de act legislativ, Direcția juridică a propus unele obiecții, care vor fi luate în considerare pentru lectura a doua.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile articolului 63 alineatul (1), litera c) din Regulamentul Parlamentului, Comisia propune examinarea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu privire la completarea articolelor 7 și 8 din Legea nr.272 cu privire la apa potabilă.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Supun votului aprobarea proiectului nr.1363 în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze. Mulțumesc. Cu majoritatea de voturi, proiectul a fost aprobat în primă lectură.

Următoarele patru proiecte în ordinea de zi sînt proiecte care au în raportul comisiei propunerea spre respingere. Deci întrebarea este: invităm doar comisia să prezinte raportul, după care supunem votului, da? Așa este.

Microfonul nr.4.

Domnul Ghenadie Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Cu referire la proiectul nr.1394. Eu retrag, în numele tuturor autorilor, acest proiect. Pentru mine este un lucru principal, pentru noi este un lucru principal anume retragerea acestui proiect. Noi am propus, însă, în mod tehnic, Secretariatul nu a reușit să facă lucrul tehnic pentru retragerea acestui proiect.

Eu vreau să explic. Deoarece nu putem respinge un subiect care nu este acoperit de lege, care necesită soluționarea problemei pe cale legală. Și eu am propus un alt proiect, am înaintat un alt proiect care se referă la același subiect, proiectul nr.409 din 28.02.2012, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 13 din Legea bugetului de stat pe anul 2011.

Deoarece acest proiect, pe care astăzi îl retrag, s-a referit la anexa nr.8 din Legea bugetului pentru anul 2010. Și nu este vina autorilor că nu a fost pus în discuție la timpul potrivit.

Ca să nu se repete aceeași situație, insist să retragă acest proiect, deoarece este înaintat un nou proiect, o nouă inițiativă care reglementează același subiect neacoperit de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles, domnule deputat.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Aceasta pentru stenogramă.

Doamna Liliana Palihovici:

Subiectul abordat în proiectul dumneavoastră este deja depășit, este vorba despre un buget pe 2010.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Mulțumesc.

Eu am...

Doamna Liliana Palihovici:

Ați înregistrat solicitarea de retragere a proiectului la Secretariat?

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Da, eu am vorbit, am spus că trebuie să-mi retrag proiectul. Secretariatul nu a reușit să facă scrisoarea. De aceea, pentru mine este important și aceasta o fac pentru stenogramă.

Doamna Liliana Palihovici:

Și ar trebui să propuneți la începutul ședinței excluderea din ordinea de zi, domnule deputat.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Da, bine, eu o fac atunci când i-a venit rîndul.

Doamna Liliana Palihovici:

O'key.

Următorul proiect, nr. 1992, proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea nr. 668 din 25 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului. Comisia agricultură și industria alimentară.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind modificarea anexei la Legea nr.668 pentru aprobarea listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați de legislatura a XVIII-a și expune următoarele.

Proiectul de lege prevede excluderea din proprietatea statului a terenurilor destinate agriculturii la poziția ”Stațiunile didactice experimentale ale Universității Agrare de Stat din Moldova” cu suprafața de 1020 de hectare pentru includerea acestora în Fondul de privatizare al comunei Chetrosu, raionul Anenii-Noi și atribuirea lor în proprietate privată în calitate de cote de teren echivalent, conform articolelor 12 și 13 din Codul funciar.

Prin derogare de la articolul 2 din Legea nr. 173 din 1998 pentru modificarea și completarea Codului funciar, Primăria comunei Chetrosu va examina cererile și pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent, depuse în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Este de menționat că, conform articolului 2, alineatele (2) și (3), din Legea nr.173, primăriile satelor sau orașelor vor finaliza, pînă la 1 ianuarie 2000, lucrările de amplasare în natură a cotelor de teren echivalent și trecerea în

proprietate privată a loturilor de pe lângă casă, iar pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent pot fi prezentate pînă la 01 ianuarie 1999. După expirarea acestui termen, pretențiile nu pot fi examinate.

La fel a expirat și termenul de aplicare a prevederilor Legii nr.1217 cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997 – 1998, prelungită pînă la sfîrșitul anului 2006, care a fost abrogată odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.121 din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice. Astfel, în prezent nu este posibilă o nouă calculare și atribuire a cotei de teren și a cotei valorice. Prin avizul prezentat, Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului aduce argumente că acest proiect nu este în concordanță cu legislația în vigoare.

Totodată, la examinarea acestui proiect, comisia a ținut cont și de avizul negativ al Guvernului cu argumentele respective asupra proiectului de lege cu numărul de intrare nr.1396 din 15 iulie 2011, care, de asemenea, prevedea excluderea a 1200 de hectare de terenuri cu destinație agricolă din proprietatea statului și trecerea în proprietatea publică a comunei Stăuceni, municipiul Chișinău, care urmau să fie atribuite drept cote de teren echivalent și care, ulterior, a fost retras de către autor.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară a ajuns la concluzia că proiectul de Lege cu nr.1992 din 15 decembrie 2009 nu poate fi susținut, dat fiind faptul că este imposibil de implementat și-l propune Parlamentului spre respingere.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, doamnă Președinte,

Partidul Acțiunea Democratică.

Domnule vicepreședinte al comisiei,

Noi înțelegem că acestea sînt proiecte vechi, care au depășit termenele, și, mă rog, comisia s-a condus și de Regulamentul Parlamentului, și de alte norme în vigoare. Dar problema rămîne, problema cu Chetrosul, Stăuceni și Maximovca și poate și alte localități, această problemă foarte gravă rămîne.

Și eu cred că, dacă o să respingeți acest proiect de lege, pentru că eu mă voi abține de la vot, oricum Parlamentul trebuie să vină cu o soluție legislativă, pertinentă, adecvată pentru locuitorii acestor localități.

Și eu cred că, în primul rînd, Comisia agricultură și industrie alimentară trebuie să depună efort, pentru că și noi lucrăm asupra unui proiect de lege similar, ca, după 20 de ani de la moartea Uniunii Sovietice și moartea colhozurilor, și stăucenii și acei de la Maximovca, și acei de la Chetrosu să beneficieze de cote echivalente de terenuri. Pentru că norocul lor este că sînt lângă Chișinău și nenorocul lor este că locuiesc în localități apropiate Chișinăului, unde interesul economic față de terenuri este foarte mare.

De aceea, eu aş sensibiliza întregul corp legiuitor vizavi de această problemă gravă. Şi să încercăm să ne mobilizăm pentru a rezolva problema acestor oameni, care au muncit o viaţă şi nu au primit nici un ar de pământ ca şi cotă echivalentă de teren.

Vă mulţumesc.

Domnul Ion Balan:

Sînt de acord cu domnul deputat. Aceasta este o problemă integral pe ţară şi, dacă ne vom consolida eforturile toţi, am putea să găsim o soluţie în viitor.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule vicepreşedinte al Comisiei,

Şi pentru domnul Godea, pentru antevorbitor, am studiat această iniţiativă legislativă încă acum doi ani, atunci cînd a fost propusă de către autori. Şi vreau să vă spun că doar imperfecţiunea formulei propuse, nu permite ca noi să satisfacem acest drept legal al locuitorilor din Chetrosu. Pentru că, cu adevărat, problema există, dar dumneavoastră spuneţi că au trecut 20 de ani şi în 20 de ani beneficiarii, conform criteriilor primare, inserate în Codul funciar, au rămas decît 30 sau 40 la sută.

Şi, iată, noi trebuie, printr-o nouă lege, să creăm cadrul şi după aceea să aprobăm legea prin care să le ducem să le întoarcem aceste pămînturi. Altfel, o zicală românească este: ”Să nu-ţi dea Dumnezeu mai mult decît poţi duce”.

Or, adoptarea acestei legi, cu adevărat, va fi o suprasarcină pentru Primăria Chetrosu. Şi consiliul Chetrosu, în situaţia în care noi nu le stabilim şi criteriile foarte clare, conform cărora va trebui şi cui va trebui să împartă aceste terenuri, altfel vor avea interminabile procese de judecată. Şi noi muncim, vreau să vă spun, la un proiect similar, iar pînă la acest moment încă nu am identificat, nu am epuizat toate întrebările care ne-ar permite să le acordăm acestor cetăţeni, acestor pămînteni ai mei dreptul lor legal.

Mulţumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulţumesc, domnule Balan.

Supun votului respingerea proiectului în temeiul raportului prezentat de comisie. Cine este pentru rog să voteze.

Cu majoritate de voturi, proiectul nr.1992 a fost respins.

Următorul proiect de Lege este proiectul nr.1569 pentru completarea Codului fiscal.

Iniţiator – deputatul Guma, care nu este de acord cu propunerea comisiei. De aceea, am să-l invit pe autor la tribuna Parlamentului.

Domnule deputat Guma,
Ce faceți?
Prezentați proiectul, vi-l retrageți? Spuneți ceva.

Domnul Valeriu Guma:
Am o misiune specială, doamnă Președinte,
Că trebuie și să-l raportez.

Doamna Liliana Palihovici:
Vă rog.

Domnul Valeriu Guma:
Și eu, ca autor, să-l propun spre respingere. Așa mi-a făcut-o domnul Cojocaru, colegul.

Bine, este un proiect de lege care, eu sper, în principiu, eu, ca autor, pot să accept respingerea lui, în condițiile în care, într-un timp foarte scurt, în politica fiscală noi vom discuta cu Guvernul această problemă, că este, pînă la urmă, un lucru normal, civilizată. Stimulăm prin aceasta comerțul. Și sînt niște rigori care există în Uniunea Europeană. Este vorba despre restituirea de TVA la nerezidenți.

Noi știm cînd nerezidenții pleacă din țara, unde au făcut niște cumpărături, TVA se restituie în toate țările Europei. Și am propus și eu în legea aceasta. Nu insist acum. Sper că în politica fiscală se va reflecta și vom discuta în termen de cîteva luni, cînd va reveni Guvernul.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:
Raportul comisiei?

Domnul Valeriu Guma:
La fel.

Doamna Liliana Palihovici:
Nu, vă rog, să spuneți care este decizia comisiei? Ați vorbit ca autorul proiectului.

Domnul Valeriu Guma:
Decizia comisiei autorul... Pornind de la cele menționate, comisia consideră respingerea acestui proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:
Am înțeles.
Stimați colegi,
În temeiul raportului comisiei, care propune respingerea proiectului nr.1569, rog să voteze cine este pentru susținerea raportului de respingere. Cu majoritatea voturilor deputaților, proiectul nr.1569 a fost respins.

Următorul și ultimul proiect în ordinea de zi este proiectul nr.692, autor – deputatul Guma, pe care îl invit să prezinte proiectul.

Domnul Valeriu Guma:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Este un proiect de lege care modifică și completează Legea privind activitatea de audit. Prin această modificare se propune, având în vedere că în prezent, printru a participa la un examen de calificare a auditorului, una din condițiile impuse de lege astăzi este ca persoana respectivă să aibă vechime în muncă nu mai puțin de 3 ani în domeniul economic, financiar sau juridic.

Eu, logic, cred că, și dumneavoastră o să mă susțineți, sînt contra respingerii acestui proiect, avînd în vedere că propunerea mea este următoarea. Acele persoane care au activat în domeniul... Mă refer aici: a lucrat un om în FISC 15 ani de zile în Comisia de control și revizie. A lucrat în domeniul economic. Noi, astăzi, prin lege îi obligăm ca ei să susțină acest examen, să treacă aceste cursuri, să plătească niște bani suplimentar – oameni specialiști, bine pregătiți care au vechimea în muncă nu 3 ani, dar 15, 20 de ani și mai mult.

Prin propunerea noastră, a mea, eu propun ca aceste persoane să fie scutite de această stagiere și de aceste plăți, și de acest timp irosit în zadar. Aceasta este propunerea.

Sincer să vă spun un răspuns. Nu ține de bani aici, nu ține de buget. Rog să susțineți acest proiect, fiindcă noi prin aceasta susținem și oamenii care au lucrat în aceste domenii, au lucrat pentru binele țării la stat, cum se spune la noi "bugetari" și au posibilitate să-și facă un serviciu bine plătit adăugător și nu sînt necesare aceste stagieri și plăți adăugătoare.

Vă mulțumesc.

Dacă sînt întrebări ...

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către autor.

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doar o singură întrebare, domnule Guma.

Spuneți-ne, vă rog frumos, există cumva vreo garanție că un funcționar care a muncit 2, 5 sau 7 ani de zile într-o instituție, fie și publică, garantat este un profesionist, este, are capacități suficiente ca să devină auditor? Sau, eu zic, accidental, sistemul poate să mențină în limitele sale și oameni care nu tocmai corespund anumitor criterii, ca să mai verifice conformitatea activității altora? Nu credeți cumva că este o portiță pentru ca, o poartă destul de mare, de fapt, chiar sau lipsa unei porțiuni din gard, ca să treacă și oamenii care nu tocmai vor fi conformi cu rigorile pe care le solicită această ocupație. Or, examenul suplimentar este o garanție de accesare a unor profesioniști în această funcție.

Domnul Valeriu Guma:

Eu vreau să vă spun în felul următor, domnule deputat, vă mulțumesc pentru întrebare. Când este vorba despre o persoană care este un funcționar public, care a activat în domeniul de revizie și control fiscal și are această practică, dacă noi punem la îndoială calitățile lui, noi atunci punem la îndoială, în general, toate cele ce se petrec în sistem și punem la îndoială calitatea funcționarului public în Republica Moldova. Aceasta este una.

A doua. Angajatorul sau acel care are o societate de audit angajează auditori. El testează capacitatea lui profesionistă, una la mână. Al doilea. Cei care, să spunem așa, angajează auditul, nu se vor duce la un auditor necalificativ și cu o proastă reputație sau cu un prost profesionalism. Fiindcă cel care vrea să-și facă un audit și acel care prestează au un contract de înțelegere, pentru care se plătesc banii și în condițiile în care se plătește.

De aceea, dacă credeți dumneavoastră că, printr-un examen sau printr-o stagiere, îl faci superaudit, amarnic vă greșiți.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu aș vrea să vă dau câteva exemple similare și sper să fie convingătoare. Noi avem juriști cu experiență care nu pot să devină, de exemplu, notari fără ca să treacă o stagiere de cel puțin un an de zile și după aceea un examen foarte serios. Noi avem juriști cu reputație care nu pot să devină procurori sau judecători fără iarăși o stagiere și fără examen. Și exemplele ar putea să continue în acest sens vizavi de competența tuturor funcționarilor publici, din domeniul în care vorbiți dumneavoastră, nu pot să mă expun foarte exact, dar admit ca în orice altă profesie sînt oameni care, în virtutea anumitor circumstanțe, pot să stea în această funcție 5, 7 sau 10 ani și să nu deprindă acele abilități de care este nevoie.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Da, domnule deputat, vreau să spun...

Stimați colegi,

Eu propun ca să nu fie făcută stagiarea. Examenul este obligatoriu. Obligatoriu examenul. Dacă el nu susține examenul, nu este auditor. Stagiarea care... persoana, eu spun funcționar public, și ne ascultă cred că funcționarii publici care activează zeci de ani de zile în domeniul respectiv, el va susține examenul. Dacă n-a susținut examenul, nu va fi acceptat. Dar să-l scutim de această stagiere. Aceasta este ideea legii, propunerii mele.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Valeriu Guma:

Dacă nu... Da, poftim.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Mulțumesc.

Eu în calitate de cadru universitar și care particip la pregătirea specialiștilor în domeniul... în economia națională, vreau să vă aduc aminte că conceptul global, nu numai european, global modern al pregătirii specialiștilor în orice domeniu al economiei naționale prevede obligatoriu pregătirea continuu postuniversitară.

Și acest concept, și această pregătire este argumentată prin faptul că, la anumite perioade, în economia națională apar noi acte legislative, normative care se cer obligatoriu a fi tălmăcite și însușite de către specialiști, indiferent unde ar fi el. Și acest lucru este foarte important pentru a avea specialiști de înaltă calificare.

Mai mult ca atât, eu vreau să vă spun că în țările, mă rog, normale, în țările europene, dar chiar și în țările în curs de dezvoltare nu există domeniu al economiei naționale în care reciclarea și susținerea examenului de calificare profesională nu ar fi un moment obligatoriu în dreptul de a obține licența de activitate profesională. Licența propriu-zisă conține în sine acest examen și această pregătire profesională.

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Sînt de acord cu dumneavoastră, domnule profesor, și eu cred că dumneavoastră ați înțeles că nu este vorba ca această persoană să nu dea examenul. Examenul este obligatoriu, dar stagierea... Dumneavoastră spuneți că o persoană care activează într-acest domeniu, care cunoaște la perfecție mai bine, el stă deseori la baza elaborărilor tuturor regulamentelor noi, de care spuneți dumneavoastră ș.a.m.d.

Eu înțeleg că medicul trebuie să facă școală și juristul trebuie să facă școală și să învețe zi și noapte pe parcursul întregii profesii. Așa și alții. Nu este vorba astăzi, trebuie să cunoască! Dar dacă nu cunoști, nu susții examenul. Dacă ai susținut examenul, pentru ce trebuie cineva să facă stagierea aceasta? N-are rost.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Guma,

Vedeți care este situația? Situația este în felul următor: oamenii care vin pentru audit să susțină examene, avînd în vedere situația reală cum se susțin la noi examenele, cum credeți dumneavoastră el o să susțină examenele sau o să le procure?

Domnul Valeriu Guma:

Domnule deputat,

Aceasta prevede legea, să dea examene.

Domnul Gheorghe Brega:

Păi, da, dar...

Domnul Valeriu Guma:

Dar din partea...

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Guma...

Domnul Valeriu Guma:

Celor care primesc examene.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Guma...

Domnul Valeriu Guma:

Nu ține de...

Domnul Gheorghe Brega:

Ascultați-mă pînă la capăt.

Domnul Valeriu Guma:

...conținutul legii.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Guma,

El n-o să susțină examene, el o să procure, că el este din sistemul financiar cu audit și el în orice moment își poate procura. Una la mîină.

Doi la mîină. Fiind el cum n-ar fi, dar fiind la stagiere un an de zile, jumătate de an, o să prindă ceva.

Nu-i corect, deci în toate domeniile trebuie stagiere, anume aici nu trebuie stagiere. Care-i motivul?

Care-i motivul?

Domnul Valeriu Guma:

Fiindcă aceste persoane activează în acest domeniu.

Domnul Gheorghe Brega:

Și ei sînt lucrători publici.

Domnul Valeriu Guma:

Și au o experiență și cunoștințe de materie și poate să predea celor care le face lor stagiarea.

Domnul Gheorghe Brega:
Nici odată lucrătorii publici...

Domnul Valeriu Guma:
Mai mult.

Domnul Gheorghe Brega:
Nu cunoaște în audit...

Domnul Valeriu Guma:
Înțelegeți...

Domnul Gheorghe Brega:
Mai bine ca acel care-i pregătit.

Domnul Valeriu Guma:
Și fix așa, dacă dumneavoastră, pe logica dumneavoastră, atunci el și stagiarea asta poate s-o treacă extern, să nu se ducă acolo un an de zile și să vină să cumpere examenul, cum spuneți dumneavoastră.

Domnul Gheorghe Brega:
Dar dintr-un an...

Domnul Valeriu Guma:
...vorbec de oameni pe care eu îi stimez, funcționari publici care au lucrat 10, 15, 20 de ani în acest domeniu.

Și pe dînsul trebuie să-l umilești, să se ducă el să facă stagiare încă un an de zile. El susține examenul și poate să activeze ca audit. Asta este ideea, simplă, nu se cere bani de la stat.

Invers, oamenii aceștia să nu cheltuie bani pentru stagiare, să nu piardă timpul, să câștige un ban. A lucrat pentru... ca funcționar public o mulțime de ani și are experiență.

Domnul Gheorghe Brega:
Oamenii cu...

Domnul Valeriu Guma:
Dacă dumneavoastră nu aveți grijă de funcționarii publici, eu vreau să am grijă.

Domnul Gheorghe Brega:
Domnule Guma,
Nu puneți tot la grămadă. Funcționari publici capabili sînt zece la sută, restul, mă scuzați, vă rog.

Domnul Valeriu Guma:

Eu îi... pe toți 100...

Domnul Gheorghe Brega:

Îi faceți, dumneavoastră le faceți dreptul să procure tot ce doresc. Nu-i corect.

Noi n-o să votăm acest proiect de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Ca replică, la ceea ce ați spus dumneavoastră, domnule deputat.

Eu vreau să vă spun că stagiarea chiar e obligatorie, dar trebuie să cunoaștem că stagiările, sînt mai multe forme de stagieri, cu frecvență obligatorie și fără frecvență. Și să nu mai uităm că există și altă formulă de pregătire acum, continuă postuniversitară, este deci învățămîntul la distanță.

Toate sistemele informaționale, iată, lucrurile acestea se folosesc foarte perfect la etapa actuală. Și să mai ținem minte, nu există stagieri de un an de zile în ciclul postuniversitar. Sînt stagiările care sînt necesare pentru...

De aceea, învățămîntul la distanță, deci stagiările fără frecvență sînt formulele cele mai perfecte pentru unele profesii, dar să nu uităm că acest lucru este foarte important.

Noi nu vorbim acum doar de funcționarii publici, noi vorbim de ingineri, noi vorbim de economiști, noi vorbim de contabili, noi vorbim de toate specialitățile din economia națională.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Domnule profesor,

Dumneavoastră mai bine ca orișicine știți, și doamna Guțu cred că poate să confirme, că un om nepregătit nu poate să susțină un examen fără pregătire și fără de experiență, și fără de nici o stagiere. Poate să...

Dacă omul a muncit în domeniul dat 20 de ani, el poate să predea celor care primesc examene.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Doamna Ana Guțu – *Fracțiunea PL:*

Mulțumesc.

Eu înțeleg, domnule deputat și stimați colegi, că noi, acei din Republica Moldova, sîntem stigmatizați de genialitate. Sîntem atît de buni, încît putem să activăm în orice domeniu, fără a urma un anumit curs de pregătire, de perfecționare.

Vreau să vă aduc în concepția dumneavoastră conceptul de învățare pe parcursul întregii vieți. Și, de fapt, nu este un concept care a apărut de ieri sau de azi, vine încă de la Socrate, din antichitate, care a îndrăznit să spună că el știe că nu știe nimic.

Trebuie să fim un pic mai modești, să ne dăm bine seama că în domeniul auditului, de exemplu, o întreprindere internațională nici odată nu va angaja un fost funcționar public dacă nu a susținut o anumită perioadă de perfecționare, inclusiv în organisme financiar-bancare internaționale cu certificare finală a competențelor.

De aceea, nu cred că mai este cazul, având avizul negativ al Guvernului și avizul negativ al comisiei de profil, să insistați.

Această lege nu va fi susținută, cel puțin, de Frațiunea Partidului Liberal.
Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Guma:

Eu am o impresie că dumneavoastră n-ați intrat în esența propunerii. Vorbiți despre teorii de învățămînt. Eu vorbesc de practica vieții, oameni buni.

Totodată, profesorul spune că e posibilă învățătura la distanță. Dar de ce nu-i permitem omului să-și facă fără stagiere învățătura aceasta? A venit și a susținut examenul, e specialist bun, lasă-l să muncească.

Dacă nu a susținut examenul, nimeni n-o să ia vreun auditor sau un alt specialist, cum vă referiți dumneavoastră, din alt domeniu, dacă nu a susținut examenul și nu are calitățile necesare.

Noi vorbim că funcționarul public a muncit o viață, trebuie cuiva să ducă, să plătească un sac de bani, să treacă numai formal stagiarea aceasta și dumneavoastră îi protejați pe acei care încasează bani din învățămînt, așa, în ghilimele.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Eu aș vrea să-l susțin pe domnul Guma.

Domnul Valeriu Guma:

Dar nu pot.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Nu, aș vrea să-l susțin și să fiu de acord cu el, că noi nu am intrat definitiv în esența acestui proiect de lege.

Legislația în vigoare, stimați colegi, de acum prevede: pentru a fi licențiat în domeniul auditului financiar, trebuie să fii specialist în domeniu și trebuie să ai experiența de muncă.

Domnul Valeriu Guma:

Necesară.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Necesară. După primirea licenței, vine legislația în vigoare care prevede anual 50 de ore de stagiere. Și imaginați-vă că o bună parte din acești buni specialiști, care au fost licențiați, sînt numiți în funcții publice.

Ei sînt mai specialiști, cu adevărat, decît acei care predau la aceste cursuri și sînt la curent cu legislația în vigoare, de regulă, ca funcționar public și nu este necesar ca ei să piardă aceste 50 de ore pentru aceste stagieri.

Domnul Valeriu Guma:

Mulțumesc, domnule președinte.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Noi am vorbit aici de diferite stagieri. Este o stagiere destul de specifică care vine după licențiere, care pune niște condiții destul de clare, cine poate deține licența de auditor.

Domnul Valeriu Guma:

Închipuiți-vă, astăzi avem un caz concret. Vine domnul Ioniță sau domnul Negruță, ca ministru, peste 4 ani de zile, care a muncit și a elaborat toate proiectele de lege, știe foarte bine legislația, a activat și trebuie să dea...

Iată, uitați-vă.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Domnul Valeriu Guma:

Eu insist pentru și vă rog, stimați colegi, să mă susțineți.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles, domnule deputat.

Invit Comisia economie, buget și finanțe să prezinte raportul.

Vă rog, domnule Cojocar.

Domnul Vadim Cojocar:

Doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Proiectul propus de domnul deputat Valeriu Guma, pare-mi-se, totuși n-a fost înțeles pînă la urmă, fiindcă dumnealui propune, pur și simplu, să fie simplificată procedura de calificare a unor persoane care au activat mult în domeniul respectiv.

Și o parte din comisiile noastre, dar, practic, toate comisiile parlamentare au prezentat aviz mai mult pozitiv decît negativ și, spre regret, un aviz mai negativ a fost primit de la Guvern.

Noi trebuie totuși puțin, puțin, poate domnul autor ar fi bine să-și retragă acest proiect, să mai discutăm, să nu-l respingem, da. (*Rumoare în sală.*)

Fiindcă sînt chiar, fără glume, sînt unele specialități unde dacă o persoană a lucrat 10, 15 ani, eu știu, în Departamentul de revizie, la Ministerul Finanțelor, el liber poate să activeze în calitate de auditor. El cunoaște această problemă.

Și domnul Guma nu propune să fie înlocuit examenul, propune ca etapa aceasta de stagiere, dacă atît s-a vorbit despre... atît s-a vorbit despre...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Cojocaru,

Vă rog, prezentați raportul comisiei, nu punctul de vedere al deputatului.

Domnul Vadim Cojocaru:

Raportul comisiei, da. În raportul comisiei, eu vă caracterizez raportul.

Doamna Liliana Palihovici:

Citiți-l, vă rog, nu-l caracterizați.

Domnul Vadim Cojocaru:

Îl citim. Respectiv, în urma discuției în cadrul ședinței, proiectul de lege a fost susținut cu 4 voturi.

Luînd în considerație cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune spre respingere proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind activitatea de audit, din 15 martie.

Patru au votat întru susținerea, dar 5 sau 6 au votat spre respingere. Eu, de aceea, am vrut să vă spun că nu-i chiar atît de simplu acest proiect.

Mă rog, dar decizia ne aparține nouă, stimați colegi.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări pentru vicepreședintele comisiei, vă rog, pe marginea raportului comisiei? Nu sînt.

Domnul Vadim Cojocaru:

Eu nu sînt de...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule Cojocaru.

Deci în temeiul...

Microfonul nr. 3.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Doamnă Președinte, vă mulțumesc.

Eu vin cu o propunere și mi se pare că va fi destul de judicioasă. Aveți dreptul de a remite acest proiect în comisie.

Eu sînt convins și dezbaterile de astăzi au demonstrat că noi nu toți am intrat în esența acestui proiect de lege.

Mai discutăm în comisie și revenim la acest proiect de lege, ca să nu fie respins.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat...

Domnul Iurie Bolboceanu:

Mie mi se pare că este un proiect bun.

Doamna Liliana Palihovici:

Este propunerea Frațiunii sau este propunerea deputatului?

Domnul Iurie Bolboceanu:

Este propunerea Frațiunii...

Doamna Liliana Palihovici:

Așa. În cazul propunerii Frațiunii, voi supune votului propunerea Frațiunii de a remite în comisie proiectul nr. 692, pentru a mai fi analizat.

Cine este pentru rog să voteze. Cu majoritatea de voturi, proiectul nr. 692 se întoarce în comisie.

Astfel, toate subiectele incluse în ordinea de zi pentru astăzi au fost dezbătute.

Declar ședința închisă. Următoarea ședință, joia viitoare.

Ședința s-a încheiat la ora 13.18.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*